

Tribuna școlii

Revistă editată de
Ministerul Educației și Învățămîntului
și Uniunea Sindicatelor
din Învățămînt, Știință și Cultură

Anul IX (XXX) Nr. 208 (1294)
Simbătă 20 octombrie 1979

12 pagini — 1 leu

SĂ ÎNTÎMPINĂM CONGRESUL AL XII-LEA AL PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN CU SARCINILE ÎNDEPLINITE EXEMPLAR!

În strînsă legătură cu cerințele producției

În curînd vor avea loc lucrările celui de al XII-lea Congres al P.C.R., eveniment de însemnătate istorică pentru întreaga dezvoltare a societății noastre socialiste, a tuturor domeniilor și sectoarelor de activitate, pentru ridicarea țării noastre pe noi trepte de civilizație și progres.

Dezbaterea largă și aprofundată a proiectelor documentelor Congresului al XII-lea al partidului constituie pentru învățămîntul nostru, pentru cadrele didactice și pentru toți cei care sînt angajați în educarea și formarea tineretului pentru muncă și pentru viață, un înalt și deosebit prilej de însușire și de traducere în fapt a bogățiilor lor conținute de idei. În această privință, proiectul „Directivelor Congresului al XII-lea al P.C.R. cu privire la dezvoltarea economico-socială a României în cincinalul 1981—1985 și orientările de perspectivă pînă în 1990”, precum și proiectele „Programelor-directivă” care au fost publicate ridică în fața școlii sarcina fundamentală de a realiza pregătirea tinerelor generații pe baza celor mai noi realizări din domeniul științei și tehnicii, al cunoașterii umane, în strînsă legătură cu cerințele producției, ale creșterii bazei tehnico-materiale a socialismului, ale trecerii la o nouă calitate în toate sectoarele activității economice și sociale.

Această orientare pe care partidul nostru a dat-o învățămîntului românesc este sintetic și reprezentativ ilustrată de aprecierea care ne impune o angajare și mai fermă, pe care tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretarul general al partidului, a făcut-o în Cuvîntarea rostită la inaugurarea acestui an de învățămînt, spunînd că „tineretul din institutele noastre de învățămînt superior, din licee și școli, pe lângă preocuparea de a-și însuși permanent, la nivelul cel mai înalt, cunoștințele științifice și tehnice din toate domeniile, acționează, în același timp, pentru aplicarea în practică a cunoștințelor, pentru cunoașterea problemelor legate de activitatea industrială, agricolă și socială, astfel încît să poată deveni buni intelectuali, buni ingineri, buni muncitori în toate domeniile”.

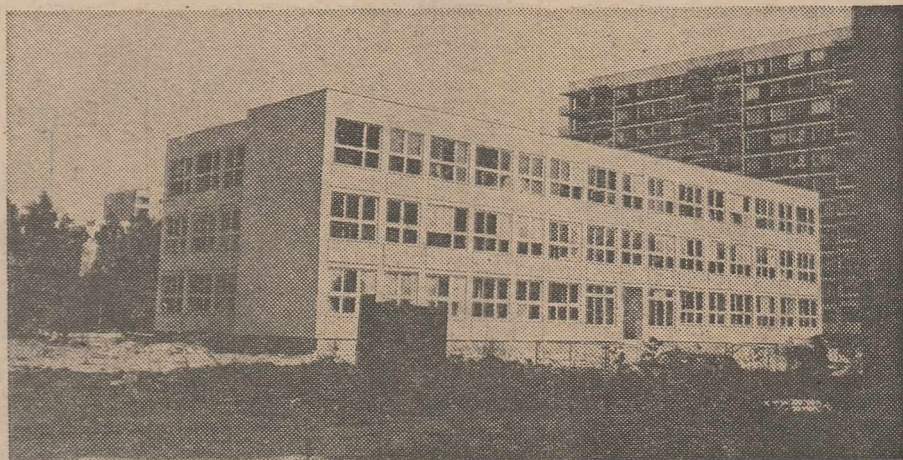
Pe lângă activitatea depusă pentru desfășurarea procesului instructiv-educativ prin care învățămîntul se integrează cu producția și cercetarea științifică, în această toamnă tineretul școlar și universitar și cadrele didactice au adus o însemnată contribuție la stringerea recoltei, precum și la realizarea unor obiective de interes obștesc, cu influență pozitivă atît pe plan economic, cit și educativ.

În prezent devine din ce în ce mai necesar ca fiecare educatoare, învățător, profesor, inginer și maestru-instructor să valorifice cit mai deplin condițiile create de partidul și statul nostru pentru învățămînt în scopul legării mereu mai strînse de cerințele construcției socialiste, a propriei lor activități didactice, a conținutului disciplinei pe care o predau și a activității educative pe care o desfășoară, a întregii munci în instituțiile de învățămînt.

Este o înaltă îndatorire socială și etică pentru întregul personal didactic să asigure desfășurarea cu succes a fiecărei lecții și ore de curs, a fiecărei lucrări de laborator, a fiecărui seminar, a tuturor acțiunilor și activităților menite să cultive și să educe în spirit revoluționar generațiile ce ne sînt încredințate pentru a le forma ca schimb de miine valoros și profund devotat cauzei partidului și poporului, a continuei înfloriri a patriei.

Sub semnul întîmpinării Congresului al XII-lea al P.C.R., pentru a putea raporta Congresului, laolaltă cu întregul popor, îndeplinirea exemplară a sarcinilor, să depunem întreaga noastră pregătire, energie și capacitate de muncă spre a ridica procesul instructiv-educativ la nivelul sarcinilor puse de partid în fața școlii, al cerințelor calitativ superioare ale dezvoltării României socialiste în etapa actuală.

PETRE CONSTANTIN
adjunct al ministrului educației și învățămîntului

Învățămîntul românesc dispune în prezent de o puternică bază materială menită să asigure desfășurarea corespunzătoare a procesului instructiv-educativ, precum și condiții bune de viață și de învățatură pentru elevi și studenți. Deosebit de semnificativ pentru eforturile făcute în această direcție este faptul că peste șazece la sută din spațiile de învățămînt și peste șaptezece la sută din totalul spațiilor de cazare pentru elevi și studenți au fost construite în ultimii zece ani. În imagine: o nouă construcție școlară dată recent în folosință. Școala generală nr. 151 din București.

Sub conducerea partidului

Trăind adînc sentimentul făuririi propriei noastre vieți, a propriei noastre istorii și a viitorului națiunii noastre socialiste, cadrele didactice din unitățile de învățămînt ale sectorului V al municipiului București, împreună cu întregul nostru popor, au primit cu deosebită satisfacție și mîndrie patriotică Hotărîrea Plenarei C. C. al P.C.R. din 4—5 iulie 1979 ca tovarășul Nicolae Ceaușescu să fie reales ca secretar general al partidului, la cel de-al XII-lea Congres al P.C.R., convinși că astfel vom obține succese tot mai însemnate pe calea edificării societății socialiste multilateral dezvoltate și comunismului în România.

Sîntem hotărîți să nu precupețim nici un efort pentru a întîmpina cu noi forțe de muncă, cu succese deosebite Congresul al XII-lea al P.C.R. — eveniment de excepțională importanță în viața noastră politică.

Documentele programatice supuse

dezbaterii sintetizează în mod magistral direcțiile definitorii ale prevederilor grandioase cuprinse în Proiectul de Directive cu privire la cincinalul 1981—1985 și orientările pînă în 1990, ele sînt în deplină concordanță cu Programul Partidului, marcînd o etapă nouă, calitativ superioară, în dezvoltarea economico-socială a patriei, asigurînd creșterea în continuare a nivelului de trai material și spiritual al întregului popor, țelul suprem al politicii partidului.

Învățămîntul s-a bucurat și se bucură de întreaga atenție și grijă a partidului nostru. Grăitoare sînt preocupările organelor de partid și de stat

Prof. ELVIRA IANCU
inspector școlar la Inspectoratul
municipiului București,
coordonator pentru sectorul V

(Continuare în pag. a 3-a)

Autoperfecționarea și noua calitate în munca instructiv-educativă

Apropierea zilelor în care va avea loc Congresul al XII-lea al partidului — eveniment de însemnătate istorică în viața poporului nostru și a patriei socialiste — ne mobilizează pe fiecare la o autoanaliză aprofundată a muncii, în spiritul documentelor ce vor fi puse în dezbaterea înaltului for. Din multitudinea de idei prețioase ale Directivei Congresului al XII-lea al P.C.R. cea care răzbate ca un fir roșu este lupta pentru o nouă calitate în toate domeniile de activitate, inclusiv în învățămînt. După cum se știe, conducerea partidului a pus de mai înainte în fața școlii sarcina creșterii nivelului de pregătire a elevilor și a lichidării repențenței în ciclul primar. Condiția esențială a perfecționării continue a procesului instructiv-educativ și a îndeplinirii pe această cale a sarcinilor stabilite de partid privind ridicarea nive-

lului calitativ a pregătirii școlare este în primul rînd autoperfecționarea cadrelor didactice, care oferă acestora capacitatea de a soluționa problemele complexe pe care le ridică instruirea tinerii generații.

În învățămînt, necesitatea de a fi la curent cu tot ce apare nou în știință, tehnică, economie, devine cu mult mai pregnantă decît în alte domenii de activitate și aceasta datorită în primul rînd însăși funcției sociale a educato-rului — aceea de a transmite cunoștințe și de a forma pe viitorii cetățeni de nădejde ai patriei noastre socialiste.

Prof. TEODOR HARDON
directorul Școlii generale
din Costești, județul Vaslui

(Continuare în pag. a 3-a)

În paginile 9 și 10:
DE LA MINISTERUL EDUCAȚIEI
ȘI ÎNVĂȚĂMÎNTULUI
PERFEȚIONAREA
PREGĂTIRII
PERSONALULUI DIDACTIC

400 de ani
de activitate școlară

Zilele acestea, elevii și cadrele didactice de la Liceul de matematică-fizică nr. 3 din municipiul Cluj-Napoca trăiesc clipe solemne, de sărbătoare. Ele sînt prilejuate de aniversarea a 400 de ani de la înființarea școlii lor, a acestui străvechi așezământ de cultură din orașul de pe Someș.

În cele patru veacuri de existență, pe băncile acestei școli au deprins știința de carte generații după generații, mii și mii de oameni de pe întinsul plaiurilor transilvănene. Aici au studiat oameni de seamă, intrați pentru totdeauna în istoria și conștiința poporului. Amintim doar cîteva dintre ei: Gheorghe Sincai, Petru Major, Gheorghe Lazăr, Aairon Pumnul, Avram Iancu, Mikes Kelemen, Apor Péter, Joseph Trausch și mulți alții.

Adevărata înflorire a școlii aniversate, însă, — ca a tuturor școlilor din România — s-a produs în anii socialismului, cînd învățămîntul românesc de toate gradele, prin politica partidului și statului nostru, a fost așezat pe baze noi, moderne, cunoscînd o dezvoltare impetuoasă, în deplină concordanță cu cerințele actuale și de viitor ale țării.

Azi, Liceul de matematică-fizică nr. 3 din Cluj-Napoca — cu porțile larg deschise tuturor copiilor, indiferent de naționalitate — este o școală modernă, cu laboratoare și ateliere, utilată după toate necesitățile practicii unui învățămînt înaintat.

Amplele manifestări care vin să consfințească această importantă aniversare a școlii (sesiuni științifice ale elevilor și cadrelor didactice, programe culturale-artistice, expoziții jubiliare) le adăugăm urările noastre de viață lungă, de noi izbînzii și succese pentru elevii și dascălii lor.

D. R.

Întîlnirea fiilor casei

Spre sfîrșitul lunii septembrie, la Casa de copii școlari din Sighetul Marmației a avut loc o interesantă și originală manifestare: „întîlnirea foștilor elevi”. Această acțiune a fost precedată de o lungă activitate de pregătire, realizată de un colectiv de organizare condus de inimosul Ioan Ștefca, fost copil al casei, astăzi cadru activ al armatei. Roadele acestei munci s-au văzut în ziua întîlnirii. Peste 40 de foști copii ai casei, astăzi muncitori calificați, tehnicieni, ingineri, medici, profesori sau învățători, mulți cu soțiile lor, s-au îmbrățișat cu emoție în vechea lor „casă”.

Într-un cadru festiv, medicul Viorel Tabără din Tîrnăveni, Mureș Petrache profesor la Vișeu de Sus, Avram Rosu, maestru-instructor la Liceul industrial nr. 5 din Baia Mare, Aurel Biliț, profesor la Casa de copii școlari din Halmeu, Ioan Ionescu (Hanțig), maestru la Întreprinderea „Unio” din Satu Mare, au evocat pentru elevii casei de copii viața lor de odinioară în

cadrul „familiei” casei de copii și au mulțumit foștilor directori și educatori pentru munca plină de abnegație, tact și pricepere, a cărei finalitate a fost o integrare socio-profesională optimă a acestor foști fii ai casei.

Foștii directori Ionel Pop, Constantin Ionescu, Bela Tabac, educatorii de odinioară încă în activitate, Ilie Coșuț, Romeo Ghișescu și Ion Fontu au subliniat că acești oameni minunați constituie marea și adevărata răsplată a muncii lor.

Actualul director al casei a prezentat auditoriului o serie de aspecte prezente, rezultat al unei dezvoltări începute în anul 1953, anul înființării Casei de copii școlari din Sighetul Marmației. Instituția ocrotește în prezent 125 de copii interni și 75 de tineri asistenți, elevi de liceu și studenți. Munca instructiv-educativă este încredințată celor opt educatori cu calificare de profesori sau învățători, toți cu o vechime apreciabilă în învățămînt și în casa de copii.

Cei prezenți au luat cunoștință cu satisfacție despre începerea lucrărilor de construcții, în vederea realizării unui nou corp de clădire în incinta actuală, conținînd un bloc alimentară, săli de studiu, ateliere, o sală polivalentă, săli pentru cercuri de copii etc., fiind încă o expresie a preocupărilor organelor de partid și de stat din județul Maramureș în direcția îmbogățirii bazei materiale a caselor de copii din județ.

Foștii absolvenți și-au propus să se întîlnească în septembrie 1984.

Întîlnirea, cu multe valențe educative, va contribui, credem noi, la îmbogățirea întregii activități a casei, la statornicirea unor legături trainice între fiii căminului părintesc — Casa de copii din Sighetul Marmației.

Prof. AUGUSTIN DEAC

Reviste de învățămînt

„Revista de pedagogie” nr. 9/1979 conține articole și studii privind: perfecționarea planurilor de învățămînt; actul de instrucție și educație; comportamentul didactic; evaluarea randamentului școlar; formarea atitudinii față de lectură etc. La rubrica „Confruntări” se remarcă lucrarea: „Nondirectivism și negativism în pedagogia modernă și contemporană”, iar la rubrica „Învățămîntul în clasele I-IV” articolele: „Dezvoltarea la elevii a spiritului științific” și „Învățămîntul creativ în clasele primare”.

Apărut de curînd, nr. 7 (septembrie)/1979 al revistei „Învățămîntul liceal și tehnic profesional” debutează cu două articole dense: „Noul an școlar, etapă calitativ superioară în învățămîntul românesc” și „Educarea comunistă, revoluționară a tinerei generații”.

În continuare, se pot citi șase intervenții ai căror autori dezbăt, cu competență, pornind de la experiența proprie, proiectele de documente pentru Congresul al XII-lea al partidului.

De la rubrica intitulată „Catedra” semnalăm titlurile: „Ate-

ism și umanism” și „Predarea și învățarea limbii române”. Revista mai cuprinde rubricile: „Din activitatea cercurilor de elevi”; „Puncte de vedere”; „Învățămînt — cercetare — producție”; „Ghidul cercetătorului în probleme școlare”; „Cărți noi”; „Curier”.

Din sumarul nr. 9/1979 al revistei „Forum”, la început, desprindem ampla dezbateri pe marginea proiectelor de directive ale Congresului al XII-lea al partidului, la care participă personalități marcante ale învățămîntului universitar românesc. Rubrica „Opinii” inserează lucrări privind învățămîntul medical și cel agricol, cîteva secvențe istorice, creativitatea și conducerea etc. La „Tribuna educației” putem citi un valoros studiu despre „Formarea conștiinței etice și juridice a studenților, iar la „Meridiane” cîteva „Aspecte ale învățămîntului superior în R.D. Germană”. Revista mai cuprinde lucrări despre ingineria genetică, despre Simpozionul național de biofizică etc.

Energie solară, eoliană
și biogaz

Recent a avut loc un schimb de experiență — în comuna Gălăteni, jud. Teleorman —, cu demonstrații la care au participat aproape 100 de cadre didactice, directori, ingineri, și elevi și unde, profesorul Constantin Baron a demonstrat structura, principiile și modul de funcționare, precum și eficiența economică și termică a celor trei instalații, din care unul de concepție proprie amenajat în gospodăria părinților, instalația pentru încălzirea solară a apei menajere și parțial a locuinței, instalația pentru utilizarea energiei eoliene, eventual prin folosirea unui generator de mică putere, instalația pentru producerea biogazului din materii organice. În fața celor prezenți și a organelor locale de partid și de stat, profesorul Baron a demonstrat funcționarea acestora în laboratorul școlii din comună și cu aparatele propriu-zise. S-a constatat că cele trei instalații sînt ușor de amenajat, necesită investiții minime (maximum 2000 lei) și prezintă eficiență economică mare.

Dezbaterile pe care le-au suscit aceste demonstrații au fost convingătoare pentru generalizarea experiențelor care se vor concretiza pînă la începutul lunii martie 1980 în unele instalații asemănătoare ca principiu însă în forme diferite, adaptate condițiilor și nivelelor specifice în 50 de școli, în numeroase gospodării din mediul rural și urban ale cadrelor didactice și elevilor. Prin cooperare cu Întreprinderea de aparataj și accesorii din Alexandria (inginer șef Zoe Popescu) se vor crea două licee pilot care vor experimenta și construi instalații pentru unitățile școlare din județ.

Prof. IVAN PETRICĂ
directorul Casei Corpului
didactic din Alexandria

Model de fișă pentru înscrierea
la definitivat, gradul II și gradul I

ȘCOALA . . . . . Pentru :
LICEUL . . . . . (definitivare, gr. II, gr. I)
JUDEȚUL . . . . . La specialitatea . . . . .

FIȘĂ DE ÎNSCRIERE LA EXAMEN *)

Numele și prenumele . . . . .
Specialitățile obținute prin studii . . . . .
Universitatea (Institutul) absolvită . . . . .
Anul absolvirii . . . . .
Anul promovării examenului de diplomă . . . . .
Stagiul în învățămînt . . . . .
Vechimea efectivă la catedră . . . . .
Anul în care a promovat examenul de definitivat . . . . .
Anul în care a promovat gradul II . . . . .
A cîta oară se prezintă pentru obținerea gradului didactic solicitat . . . . .
În ce sesiune s-a mai prezentat . . . . .
La care instituție de învățămînt . . . . .

DIRECTOR, ...
Semnătura candidatului,
AVIZUL INSPECTORATULUI ȘCOLAR
(al ministerului tutelat)

*) Inspectoratul școlar (ministerul tutelat) răspunde de verificarea actelor pe baza cărora s-a întocmit fișa și de exactitatea datelor trecute în fișă. Inspectoratul școlar (ministerul tutelat) trimite această fișă cu 30 zile înainte de examen, însoțită de procesul-verbal de inspecție, la instituțiile de învățămînt care organizează examene.

SĂPTĂMÎNA ECONOMIEI

În perioada 25—31 octombrie din acest an, se organizează în temeiul prevederilor Hotărîrii Consiliului de Miniștri nr. 1981/1976 „Săptămîna economiei”. În ultima zi, la 31 octombrie, se sărbătorește în toată lumea „Ziua mondială a economiei”.

Acest eveniment va prileji pentru Centrala C.E.C. și unitățile sale de pe cuprinsul țării accentuarea măsurilor pentru:

- ridicarea continuă a nivelului serviriilor depunătorilor prin creșterea operativității și calității muncii la ghișeu, a solitudinii și receptivității față de cerințele cetățenilor;
- perfecționarea continuă a organizării și intensificarea acțiunii de economisire la locul de muncă, prin dezvoltarea formei de economisire a depunerilor pe bază de consimțămînt scris;
- dezvoltarea spiritului de economie și de bună gospodărire a banilor în rîndul oamenilor muncii;
- intensificarea procesului de educare a tineretului, elevilor și preșcolariilor în spiritul chibzuinței și cumpătării, pentru formarea deprinderilor de a economisi la C.E.C.

În această perioadă — ca de altfel și în celelalte perioade ale anului școlar — se poate realiza o popularizare eficientă a ideii și instrumentelor de economisire, precum și alte acțiuni care sînt cultivate, la elevii, spiritul de economie, grija față de buna gospodărire a bunurilor materiale pe care le au la dispoziție, respectul pentru producătorii și creatorii acestor bunuri.

Pionieri și școlari în vizită la Muzeul din Mehadia, județul Caraș-Severin

BREVIAR

„Vulturești, deceniul culorilor” este titlul unei remarcabile expoziții jubiliare deschise în sala „Dalles” cu prilejul împlinirii a zece ani de cînd copiii din Vulturești-Argeș, sub îndrumarea inimosului lor dascăl Ion Mărgescu, și-au dezvoltat primele semne ale... celebrității. După zece de premii internaționale cucerite de acești copii, după elogiile aduse lor de presa străină și de cea românească (evident, și de revista noastră), expoziția de la „Dalles” prezintă în ochii vizitatorilor întreg „fenomenul” Vultureștilor așa cum transpare el din culori și din candoarea sufletului de copil: luminos, unic și, probabil, nerepetabil. ● S-a întors de la Luxemburg, unde a fost distinsă cu „Diploma de onoare”, formația corală „Voces primavera” a Școlii generale nr. 4 din Capitală, condusă de profesorul, compozitorul și dirijorul Claudiu Negulescu. Cele 39 de voci ale primăverii au răsunit atît de cristalin, încît au făcut să tresară de emoție inimile tuturor celor care le-au ascultat. Succesul lor, evidențiat cu majuscule în presa luxemburgheză, a fost imens. În urma lui, corul tinerilor interpretă a primit o multime de invitații pentru noi turnee: în Spania, Danemarca, Olanda, Venezuela ș.a. ● Pe plaja Papagallo de la Acapulco (Mexic) s-a desfășurat un concurs de sculptură în nisip, la care au participat peste 200 de copii din 32 de țări. Reprezentanții țării noastre (elevii Marcu Adalina, din Mărculești — Ialomița, Leuce Adrian din Oradea, și Artimon Dan Cătălin, din Arad) au „sculptat” copii după lucrările lui Brâncuși: „Cumîntenia pămîntului”, „Sărutul” și „Timiditate”, intrînd în aprecieri unanime. (Prof. Ion Pandele, comuna Mărculești — Ialomița).

de tinerele vîrstare din țara de la Dunăre și Carpați. ● Inspectoratul școlar al municipiului București, Muzeul de artă al R. S. România și Liceul de artă „N. Tonitza” (cu profil de arte plastice și decorațiuni) au organizat, în sălile Muzeului Colecțiilor de Artă, deschiderea expoziției „Învățămîntul artistic și integrarea lui socială”. ● Liceul „Anastase Bașotă” din Pomirla, județul Botoșani, este cel mai vechi liceu din mediul rural din țara noastră. De curînd, acest lăcaș de cultură și-a aniversat un secol de existență. Primul director al liceului a fost poetul Samson Bodnărescu, prieten cu Eminescu. ● Elevii mai multor școli din Valea Jiului au participat cu entuziasm la amenajarea unei complexe baze sportive în munții Parîngului. Beneficiarii acestei baze, se înțelege, vor fi în primul rînd, ei înșiși. ● Consiliul comunal al educației politice și culturii socialiste din Brateș, județul Bihor — ne scrie prof. Ioan Groze — a organizat un reușit simpozion intitulat „Rolul cadrelor didactice în perfecționarea procesului instructiv-educativ”. Au prezentat comunicări învățători și profesori de pe raza comunei Brateș: Gh. Iordache, Maria Jiler, Maria Marc, Traian Popa, Ana Stoica, Gavril Tepelea. ● În cei 25 de ani de existență a Liceului industrial din Zimnicea, au absolvit această școală peste 2000 de tineri. (Prof. Marin Gh. Cazacu). ● Dintr-o corespondență trimisă redacției de conf. univ. dr. I. Gavrilă de la Universitatea din Brașov, aflăm despre succesele unui neobosit profesor din comuna Poiana Mărului. Este vorba de prof. Gheorghe Pescaru, care, cu elevii săi și cu ajutorul comitetului de părinți, a amenajat în școală un modern laborator de fizică, unde elevii fac experiențe și chiar cercetări. Gheorghe Pescaru este stimulat în munca sa atît de Inspectoratul școlar al județului Brașov, cît și de Catedra de fizică a Institutului pedagogic, cu care ține o strînsă și utilă legătură. ● La Școala generală nr. 93 din Capitală a avut loc o dezbateri cu tema: „Metode și procedee folosite în predarea matematicii la clasele I-II”. Au participat responsabilii comisiilor metodice ale învățătorilor din sectorul 4 și inspecții școlari. ● De curînd, la Casa pionierilor și șoimilor patriei din Dumbrăveni, județul Sibiu, a fost dat în folosință un teren de sport. Tere-

nul este polyvalent, putînd fi adaptat pentru jocurile de fotbal, tenis, handbal, volei. ● La Domnești — Argeș, se va inaugura în curînd un nou edificiu al Casei de cultură. Pentru acest eveniment, elevii din comună, constituiți într-o vestită brigadă artistică (distinsă cu premiul I la Festivalul „Cîntarea României”), pregătesc un atractiv program. ● Revista „Ani de ucenicie” a Școlii generale nr. 1 din Suceava este deținătoarea premiului I pe țară la Concursul revistelor școlare din cadrul Festivalului național „Cîntarea României”. Numerele 17 și 18 ale revistei, apărute în acest an și trimise redacției noastre, produc cititorului de orice vîrstă o bună impresie, deși în ele sînt publicate în exclusivitate producții ale elevilor. Este, credem, o notă bună pentru profesorii coordonatori Liviu Monoranu și Irmgard Damian care știu să selecteze cele mai bune materiale și, totodată, să îndrume competent primii pași ai „ucenicilor” lor. ● „Viața școlii” este titlul unui cuprinzător volum de studii și articole editat de Inspectoratul școlar, Sindicatul învățămînt și Casa corpului didactic din județul Bistrița-Năsăud. Spicium din sumarul cîteva titluri de rubrici: „Tribuna experienței înaintate”; „Integrarea școlii cu viața și producția”; „Munca de educație comunistă a elevilor”; „Din istoricul învățămîntului”; „Ateliere de creație”; „Perfecționare”. ● O culegere identică celei precedente este „Școala Mehedințului”, apărută sub egida Inspectoratului școlar, Sindicatului învățămînt și Casei corpului didactic din județul Mehedinți. Sînt inserate studii, articole, eseuri, despre învățămîntul de azi de pe meleagurile mehedințene, despre istoria și tradițiile lui, pagini literare, cronici și recenzii etc. O mențiune specială merită materialele despre doi oameni de seamă ai acestor meleaguri: savantul de renume mondial Ștefan Odobleja și regretatul academician Ai. Dima. ● Elevii Liceului industrial „Ștefan cel Mare” din Rm. Sărat, sub îndrumarea prof. Traian Cristea, au elaborat un supliment literar-artistice, intitulat „E una țară”. Suplimentul cuprinde producții literare ale membrilor cînaclului „Prima verba” din liceu și este prefăcut de poetul Radu Cărneci. (Prof. Vasile N. Uță).

D. CICHEA

Gindirea social-politică a tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretarul general al Partidului Comunist Român

Modernizarea și perfecționarea învățămîntului românesc

Învățămîntul românesc contemporan — asemeni tuturor celorlalte domenii și sectoare de activitate socială utilă din țara noastră — reprezintă o creație a Partidului Comunist Român, expresie a aportului creator și a profunzimii gândirii social-politice cu care tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretarul general al partidului, îmbogățește teoria și practica revoluționară a construcției socialiste.

Ideea fundamentală pe care secretarul general al partidului a înscris-o pe frontispiciul întregii activități de educație a tinerei generații, precum și al modernizării și perfecționării învățămîntului din țara noastră, exprimată cu mai multe decenii în urmă, este aceea că școala trebuie să se afle în slujba poporului, a năzuințelor, a luptei și muncii sale de făurire a propriului său destin, în condițiile construcției socialiste.

Într-un articol publicat în „Scnteia tineretului” din 12 noiembrie 1944, tovarășul Nicolae Ceaușescu, formulând cu clarviziune idei și direcții de luptă ale tineretului — toate strălucit validate de evenimentele istorice ale celor 35 de ani care s-au scurs de atunci — a insistat asupra necesității „ca în școli tinerii... să fie educați să nu se izoleze de popor, ci să stea în slujba poporului”.

Modernizarea învățămîntului românesc, în gindirea secretarului general al partidului, constituie o cerință obiectivă, impusă de înseși sarcinile construcției socialiste, de necesitatea dezvoltării întregii activități de educație a tinerelor generații ca parte integrantă a acestei construcții.

Această idee fundamentală este pregnant reliefată de faptul că, în concepția tovarășului Nicolae Ceaușescu, educarea tineretului constituie un proces de mare complexitate a cărui finalitate este însăși marea finalitate umanistă a politicii partidului nostru: făurirea omului nou, constructorul noii

orînduirii, al luptei pentru înaintarea României spre comunism.

Modernizarea învățămîntului constituie pentru secretarul general al partidului una dintre permanențele prodigioase și neobosite ale activității ilustrate prin dezbaterile problemelor școlii și educării tineretului în cadrul Congreselor și Conferințelor naționale ale partidului și în cadrul unor Plenare ale C.C. al P.C.R., cit și prin prezența sa, împreună cu tovarăsa Elena Ceaușescu, la fiecare inaugurare de an de învățămînt prezentă devenită de mai bine de un deceniu o tradiție scumpă a tineretului și a cadrelor didactice.

Pentru tovarășul Nicolae Ceaușescu, problemele modernizării învățămîntului românesc reprezintă o originală și creatoare contribuție teoretică și de practică revoluționară.

Principiul pe care secretarul general al partidului l-a așezat la temelie învățămîntului modern din țara noastră — cunoscut și prețuit cu profundă stimă de oameni ai școlii din numeroase țări ale lumii — a condus la integrarea școlii cu producția și cu cercetarea științifică, ideea generoasă care se află exprimată în acest principiu fiind educarea prin muncă și pentru muncă, dezvoltarea capacităților creatoare ale tinerilor și cultivarea conștiinței socialiste, a valorilor politice și etice comuniste.

De la Plenara C.C. al P.C.R. din aprilie 1968, cînd tovarășul Nicolae Ceaușescu a expus mai amplu gindirea sa privind modernizarea și perfecționarea învățămîntului din țara noastră, nu a existat nici un singur aspect mai important al școlii care să nu fi constituit obiectul unor orientări și indicații decisive pentru succesele dobîndite în pregătirea tineretului pentru muncă și pentru viață.

Școala noastră, oamenii școlii au beneficiat și beneficiază de orientarea hotărâtă a învățămîntului către producție, către cerințele de cadre și forță de

muncă ale tuturor domeniilor de activitate, tineretului școlar avînd posibilitatea să contribuie — corespunzător vârstei și pregătirii — la dezvoltarea economiei naționale, în sectoare de producție materială.

An de an, în practica făuririi orînduirii noi, a construirii societății socialiste multilateral dezvoltate, învățămîntul nostru a devenit un amplu sistem abordat într-o concepție unitară, cu conținuturi moderne corespunzătoare revoluției tehnico-științifice contemporane și celor mai noi cuceriri ale cunoașterii umane, cu o bază materială larg și complex dezvoltată, cu condiții optime pentru activitatea de predare-învățare.

Pe baza întregii politici naționale a partidului nostru, a concepției tovarășului Nicolae Ceaușescu în acest domeniu, s-a dezvoltat învățămîntul în limbile naționalităților conlocuitoare, asigurînd tuturor copiilor patriei largi căi de dezvoltare și de formare pentru a fi de folos întregii noastre societăți.

Marile probleme ale învățămîntului, cum sînt, spre exemplu, durata de școlarizare, profilul larg de pregătire în școli, licee și instituții de învățămînt superior, lichidarea repetenției la ciclul primar, sau unele dintre sarcinile curente, cum sînt perfecționarea metodelor de predare, lichidarea supraîncărcării elevilor ș.a. — toate preocupările învățămîntului își află fundamentare teoretică și soluționare practică în gindirea revoluționară a tovarășului

Nicolae Ceaușescu, în concepția sa privind educația, ca una dintre valoroasele investiții ale întregii societăți.

Modernizarea învățămîntului — așa cum arăta tovarășul Nicolae Ceaușescu în cuvîntarea rostită cu prilejul inaugurării anului școlar 1978—1979 — cuprinde extinderea și adîncirea studiului științelor fundamentale, modalitatea de creștere a rolului științei și tehnicii moderne în producție și în toate celelalte domenii ale vieții economice și sociale.

Coordonatele esențiale ale modernizării învățămîntului — care, așa cum arăta tovarășul Nicolae Ceaușescu, și-a încheiat activitatea de așezare pe o bază nouă, în concordanță cu Programul partidului — sînt reprezentate de obiectivele dezvoltării economico-sociale ale țării noastre. Din acest punct de vedere, proiectele Documentelor celui de-al XII-lea Congres al P.C.R. consemnează începerea unei noi etape de muncă în care „se va continua dezvoltarea și modernizarea învățămîntului”.

În această foarte succintă expunere a principalelor elemente ale gîndirii tovarășului Nicolae Ceaușescu privind modernizarea învățămîntului, am relevat doar principiile și orientările fundamentale în care noi aflăm un inepuizabil izvor de învățătură și de acțiune pentru a transpune în viață această gîndire, în munca de formare a generațiilor viitoare ale patriei.

COSTIN ȘTEFĂNESCU

In atelierul de electrotehnică al Liceului „Matei Basarab” din București

Sub conducerea partidului

(Urmare din pag. 1)

ale sectorului V în domeniul învățămîntului pentru dezvoltarea rețelei unităților școlare și preșcolare, pentru asigurarea bazelor materiale necesare instruirii practice a elevilor noștri, pentru încadrarea corespunzătoare cu cadre didactice cu o temeinică pregătire politică, ideologică, culturală și științifică.

Procentul de promovabilitate de 96,7%, obținut la finele anului școlar 1978—1979 confirmă dorința unanimă a celor 2000 de cadre didactice din sector pentru obținerea de rezultate și mai bune, pe linia pregătirii temeinice a elevilor. În toate unitățile preșcolare și școlare din sectorul nostru, cei peste 41 000 de copii au asigurate toate condițiile pentru dobîndirea temeinică a cunoștințelor, pentru formarea deprinderilor de muncă, pentru formarea profilului moral cetățeanesc.

Grija pentru organizarea cât mai plăcută a timpului liber al copiilor constituie o preocupare importantă înscrisă pe agenda de lucru a tuturor factorilor educaționali. Prin cele 607 cercuri tehnico-aplicative, științifice și de creativitate, existente în unitățile noastre de învățămînt, se stimulează activitatea de creație științifică și tehnică, realizări fructuoase, înregistrîndu-se în activitățile desfășurate în cadrul Festivalului Național „Cîntarea României” și „Daciadei” ediția a II-a, prin participarea unui număr tot mai mare de copii, la cele 15 genuri de formații artistice, ob-

ținîndu-se 110 premii la nivelul sectorului, al municipiului și pe plan național.

În prezent, ne-am conceput un sistem mai eficient de inspecție școlară avînd în vedere pe lîngă activitatea de îndrumare și control și popularizarea și generalizarea experienței pozitive; punem un accent mai mare pe acțiunile ce contribuie la ridicarea procesului instructiv-educativ, la îmbunătățirea procesului de predare-învățare în spirit novator, pe baza unor tehnologii și tehnici adecvate activizării elevilor. Ne preocupăm cu interes sporit de continua modernizare a laboratoarelor, cabinetelor și a atelierelor, de dotarea lor cu mijloace corespunzătoare în vederea funcționalității acestora. Același interes îl manifestăm pentru continua informare, documentare și perfecționarea întregului personal didactic, sporînd în acest scop eficiența activității metodice pe baza unor programe speciale de perfecționare, existente la nivelul fiecărei unități școlare. Pe această linie urmăm creșterea rolului bibliotecilor școlare; înzestrarea acestora cu cărțile necesare de specialitate, metodice și psihopedagogice.

Prin gama largă de modalități folosite avem în vedere atragerea unui număr tot mai mare de cadre didactice la conducerea școlii.

Cuprinderea acestora în comisiile de probleme, analizele periodice pe bază de studii făcute în consiliile de conducere sînt numai cîteva din măsurile transpuse în viață de școlile sectorului

5 pentru aplicarea indicațiilor tovarășului Nicolae Ceaușescu în Consfătuirea de lucru de la Comitetul Central al P.C.R. din 5—7 septembrie 1979, privind o mai bună organizare a muncii, perfecționarea stilului de muncă al fiecărui colectiv.

În școlile sectorului V este o atmosferă sănătoasă de muncă, întregul per-

sonal didactic este mobilizat pentru a întîmpina acest mare eveniment, Congresul al XII-lea al P.C.R., cu o sporită exigență față de propria activitate, hotărît să transpună în viață sarcinile izvorite din documentele de partid pentru formarea și pregătirea temeinică a tinerei generații, schimbul nostru de mîine.

Autoperfecționarea și noua calitate în munca instructiv-educativă

(Urmare din pag. 1)

Se poate afirma că majoritatea covârșitoare a cadrelor didactice, pe deplin conștiente de rolul lor în societate, se preocupă cu maximum de atenție și spirit de responsabilitate de propria pregătire, străduindu-se să-și însușească cele mai noi cuceriri ale științei și tehnicii, să înarmeze pe elevi cu cunoștințe trainice, de actualitate. Asemenea educatori fructifică orice cale care ar putea înlesni lărgirea orizontului lor de cunoștințe, sînt direct interesați în a-și folosi cit mai eficient timpul disponibil, sînt animați de dorința sinceră de a nu se lăsa depășiți de evoluția atît de rapidă a evenimentelor. Prin comportamentul lor, aceste cadre didactice arată că au înțeles datoria fiecărui slujitor conștient al școlii de a lupta împotriva oricărei manifestări de automulțumire, de rutină, de șablonism care dăunează pregătirii elevilor și stîrbesc prestigiul educatorului, cu toate

consecințele nefaste care decurg din aceasta.

În epoca noastră în care mijloacele informaționale de masă, atît de complexe și de variate, pun la îndemîna tuturor, tineri și vîrstnici, cunoștințe din cele mai diferite, educatorul este confruntat cu o serie de întrebări din partea elevilor care așteaptă răspunsuri precise, clare și competente. Elevii vîd în dascălul lor — și aceasta constituie pentru noi un titlu de mîndrie, dar și obligația de a-l onora — pe omul autorizat, capabil să răspundă la orice solicitare, să le îndrume pașii cu siguranță în toate căutările lor. Se înțelege că pentru a fi în măsură să satisfacem aceste cerințe, noi trebuie să ne pregătim continuu, cu interes și stăruință. În acest spirit acționează și cadrele didactice de la școala noastră, care folosesc orice prilej, orice formă menită să contribuie la realizarea nobilului sarcini puse școlii de către partid — de pregătire și formare a tinerei generații la un nivel calitativ superior.

DIN ACTIVITATEA LA CATEDRĂ

Propunem — în acest număr de revistă — la rubrica noastră permanentă „Schimb de experiență” câteva dintre preocupările colegilor cititori și, totodată, colaboratori, nu atât pentru ineditul lor, ci mai ales, pentru a sprijini tinerele cadre didactice în străduința acestora pentru o cit mai rapidă integrare în activitatea de la catedră. Experiența didactică din articolele grupate în prezenta rubrică are un rol orientativ și nu de model, fiecare cititor putând prelua doar ceea ce apreciază că-i poate fi de folos.

MATEMATICA LA CLASA I

Intersecția mulțimilor

— Plan de lecție —

Având în vedere cerințele programei și conținutul manualului de matematică pentru clasa a II-a, este necesar ca încă din primul trimestru al acestui an școlar să acordăm o atenție deosebită pregătirii elevilor din clasa I pentru înțelegerea numerelor naturale și a operațiilor cu ele. În primele săptămâni de școală, am urmărit să le formăm elevilor deprinderi de lucru, să le dezvoltăm capacitatea de a sesiza anumite proprietăți prin care să grupeze obiectele după un criteriu stabilit. În continuare, propunem un plan de lecție pentru predarea intersecției mulțimilor.

Clasa I

Obiectul : matematica

Subiectul : intersecția mulțimilor

Scopul : formarea deprinderilor de a observa simultan două mulțimi, de a sesiza elementele comune, de a desprinde proprietatea comună a acestor elemente ; formarea deprinderilor de a folosi corect conjuncția „și” ; de a sesiza posibilitatea obținerii unei mulțimi noi din două mulțimi date ; pregătirea elevilor pentru înțelegerea conștientă a noțiunii de mulțime vidă.

Material didactic : trusa cu figuri multicolore, diagrame Venn, planșe cu mulțimi de obiecte, flanelograf și buline.

DESFĂȘURAREA LECȚIEI

Pregătirea pentru lecție : se verifică materialul didactic distribuit.

Verificarea cunoștințelor : se controlează calitatea cunoștințelor despre formarea mulțimilor și relația de apartenență.

La indicația învățătorului elevii vor forma diferite mulțimi de obiecte și vor preciza ce au obținut.

Pentru recunoașterea unei mulțimi și a relației de apartenență și neapartenență se va folosi o fișă de lucru prin care li se cere elevilor să închidă într-o curbă mulțimea viețuitoarelor. (Pe fișă sînt reprezentate un ciine, o pisică, un iepure, o pasăre, minge și o găleată). La verificarea activității independente se cere elevilor să motiveze de ce mingea și găleata n-au fost închise în curbă.

Pregătirea : se vor purta discuții asupra figurilor geometrice din trusă care vor fi clasificate după formă și culoare.

Predarea : activitatea se va desfășura pe grupe de câte doi elevi (colegi de bancă) și se va folosi o singură trusă pentru fiecare grupă.

Un elev va forma în curbă sa mulțimea figurilor albastre, iar altul mulțimea triunghiurilor. Învățătorul va

urmări cum rezolvă sarcina cel de al doilea elev și va interveni precizînd că este necesar să formeze mulțimea de triunghiuri. Pentru aceasta în interiorul curbei elevul va introduce nu numai triunghiurile care n-au fost folosite de primul elev, ci și triunghiurile care fac parte din prima mulțime. Elevii vor observa că unele elemente (triunghiurile albastre) aparțin și primei mulțimi și celei de a doua. Învățătorul demonstrează cum se intersectează curbulele și insistă asupra faptului că mulțimile au elemente comune. Elevii le recunosc și arată că elementele comune sînt și albastre și triunghiuri. (Evidențiază atributele după care s-a format noua mulțime).

În continuare, un elev lucrează cu buline la flanelograf, iar ceilalți individual, după următoarea indicație : formați mulțimea mulțimilor mici, apoi, formați mulțimea bulinelor roșii. Se discută exemplul. Se intuiesc ilustrațiile din manual.

Activitate recreativă : se solicită elevilor din primele două bănci să se ridice în picioare. Se precizează că ei constituie mulțimea elevilor din primele două bănci. Apoi, aceștia se vor așeza. Să vor ridica în picioare elevii din rîndul de bănci de la fereastră. Se arată că ei constituie mulțimea elevilor de la fereastră. Elevii se vor așeza la locurile lor. Se cere să se precizeze dacă mulțimile au elemente comune și care sînt elementele intersecției celor două mulțimi. Se dau și alte exemple din natura înconjurătoare. În fixare, se pot folosi fișe de lucru prin care să se ceară elevilor să coloreze figurile geometrice din curbă în așa fel încît să releasă intersecția mulțimilor. (Sînt reprezentate într-un cerc mare două triunghiuri, un cerc și două pătrate mici, iar în alt cerc aceleași două pătrate mici și două pătrate mari).

Se poate folosi și un joc desfășurat sub formă de concurs. Clasa va fi împărțită în două grupe (echipe). Pe tablă, în dreptul fiecărei echipe se vor desoperi desene, unul reprezentînd un avion, doi fluturi, un ciine și un soarece, iar celălalt un elicopter, doi fluturi, o pisică și un iepure. Li se va solicita elevilor să formeze mulțimea animalelor, apoi mulțimea ființelor și a lucrurilor care zboară și să precizeze atributele după care s-a format noua mulțime (cea din intersecție).

Prof. BORIS BELICU

Inv. ANA DONCA

Inv. FLORICA TULBURE
Liceul pedagogic „Iosif Vulcan”
din Oradea, județul Bihor

care face parte și omul, fiindă cea mai evoluată. Considerăm că noțiunile „animale pluricelulare” și „nevertebrate” trebuie puse în discuție la început întrucît elevii au însușite noțiunile „animale unicelulare” și „vertebrate”.

Predarea grupelor de animale nevertebrate constituie un moment important în predarea zoologiei și, în același timp o perioadă mai grea. Mărirea gradului de accesibilitate a cunoștințelor predate, sporirea interesului elevilor față de studierea zoologiei și demonstrarea, cu orice ocazie, a utilității învățării zoologiei constituie mijloace ce trebuie să stea în atenția profesorului.

Profesorul trebuie să aibă în vedere, mereu, obiectivele instructiv-educative ale predării zoologiei în gimnaziu, obiective pentru îndeplinirea cărora, programa școlară dă o anumită larghețe în ceea ce privește sporirea cantității de informații necesare îndeplinirii unor indicatori calitativi, formativi, fără a duce la supraîncărcarea elevilor cu cunoștințe inutile.

Pentru realizarea unor obiective ca : înarmarea elevilor cu un sistem de cunoștințe științifice, dezvoltarea capacităților de cunoaștere și formare a deprinderilor de a folosi metode și tehnici de lucru specifice, înarmarea elevilor cu bazele concepției științifice materialist-dialectice despre viață, etc., se dă o atenție deosebită problemelor axate pe conținutul științific și o metodologie adecvată.

Respectînd ordinea predării, considerăm că sînt utile contribuțiile ale profesorului la care dorim să ne referim în continuare. În predarea temei „Buretele de șters”, elevii învață că buretele se dezvoltă din ou, ca rezultat al unirii spermatozoidelor cu ovulele. Întrucît, la iepure, elevii au învățat că celulele sexuale sînt produse de indivizi de sexe diferite, este bine, ca în acest caz și în alte situații similare să se precizeze că ambele celule sexuale sînt produse de același individ.

Tot la înmulțirea spongiilor considerăm necesar și corect să se precizeze elevilor că nu toți mugurii rămîn împreună cu spongiul-mamă ci, unii se desprind și vor forma noi colonii pe cale asexuată. În felul acesta determinăm elevul să înțeleagă că modul de înmulțire este determinat de simplitatea structurală și de faptul că spongiile sînt animale acvatice fixate.

Predînd despre hidra de apă dulce și amintind și alte celenterate, este bine să se insiste asupra importanței celenteratelor și din alte puncte de vedere : meduza dispune de un mecanism de percepere a infrasunetelor rezultate din contactul valurilor cu aerul atmosferic. Cunoașterea unor asemenea mecanisme biologice stă la baza unor realizări tehnice în navigația marină. Astfel de exemple care sporesc interesul elevilor în studiul zoologiei pot fi date și la insecte : existența unui dispozitiv

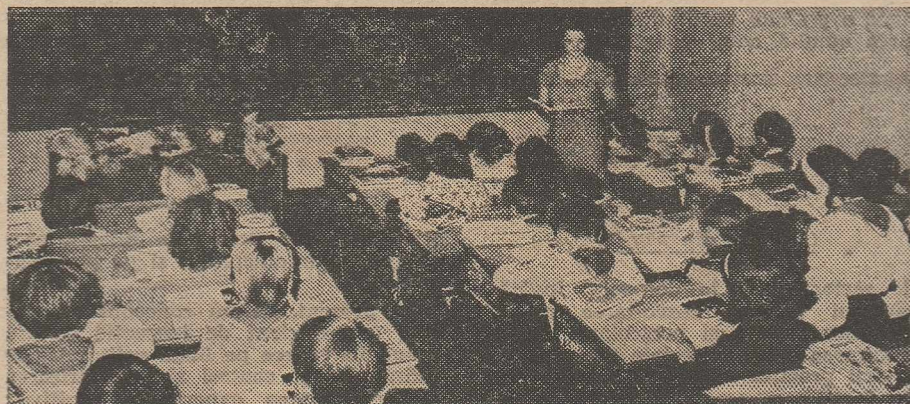
pentru perceperea variațiilor de temperatură la grier ; organe detectoare de radiații infraroșii la unii fături de noapte. Toate acestea trebuie să ducă pe elev la convingerea că studiul zoologiei este necesar și interesant.

Desigur că elevii nu trebuie supraîncărcat dar nici conținutul științific nu trebuie simplificat cu orice preț. Simplificarea conținutului științific creează, uneori, impresia că există animale care supraviețuiesc fără a dispune de un șir de adaptații perfecționate. În înmulțirea viermelui de găbează, lipsa evidențierii fenomenului de multiplicare nu explică supraviețuirea speciei. Este adevărat că la toți viermii paraziți, cit și la alte animale parazite (de exemplu, insectele parazite) explicăm perpetuarea speciei în pofida factorilor de mediu și a metodelor de combatere aplicate, prin numărul mare de ouă depuse, dar în cazul viermelui de găbează argumentele nu sînt suficiente.

Vorbînd despre parazitism este important ca la scoica de lac să se evidențieze parazitismul temporar, ca adaptare importantă pentru specie : fixarea pe înotătoarele și branhiile peștilor permite răspîndirea indivizilor la distanțe mari. Predînd despre scoica de lac, profesorul are posibilitatea de a generaliza o metodă utilizată la botanică — de determinare a virstei la arbori, aplicînd-o și la valvele de moluște și în felul acesta să ajungă la perfecționarea unor deprinderi ale elevilor de a folosi metode științifice de lucru.

În predarea insectelor, o atenție deosebită trebuie acordată înmulțirii acestora, profesorul explicînd corect noțiunile „metamorfoză completă” și „metamorfoză incompletă”. Pentru aceasta trebuie să clarifice că metamorfoza constituie dezvoltarea postembrionară și că nu include și dezvoltarea oului (deci dezvoltarea embrionară), că metamorfoza completă cuprinde fazele de larvă, nimfă și adult, pe cînd metamorfoza incompletă cuprinde fazele de larvă și adult, (au loc transformări gradate ale larvei însoțite de năpîrliri, larva deosebindu-se de adult prin absența aripilor și a organelor de înmulțire). Mergînd pe această linie, profesorul va da indicații cu privire la valorificarea figurilor din manual referitoare la metamorfoza carăbușului, fluturelui alb și verzei și albinei.

Desigur că prin predarea părții referitoare la zoologia nevertebratelor, profesorul este acela care își alege metodele și procedeele adecvate obiectivelor propuse, important este ca, predînd noțiunile de zoologie să le folosim cit mai activ și pentru realizarea scopurilor educative.

Prof. MARIA BUTNARIU
Școala generală Salcea, jud. Suceava
Prof. VALENTIN BUTNARIU
Liceul Industrial nr. 4, Suceava

În clasa a V-a a Liceului de matematică-fizică nr. 2 din București

Valorificarea educativă a unor lecții de zoologie a nevertebratelor

Programa și manualul de zoologie pentru ciclul gimnazial dau posibilitate profesorului de biologie să-l introducă pe elevul de clasa a VI-a în studiul zoologiei pornind de la intuirea diversității animalelor din natură și continuînd cu studierea amănunțită a organizării generale a unui mamifer foarte cunoscut.

De fapt se pornește de la cunoscut la necunoscut, de la general la particular și se atrage atenția elevilor asupra realității; recunoscut în jur multe animale, dar sînt și altele pe care le vor descoperi în curînd ; iepurele este un animal cunoscut, dar organizarea sa generală este mai puțin cunoscută.

Voi expune câteva considerații din dorința de a valorifica educativ, materialist-științific, cunoștințele de zoologie.

Începînd cu animalele unicelulare, principiul de bază îl constituie predarea de la simplu la complex, de la necunoscut la cunoscut, pentru evidențierea complexității gradate și a evoluției lumii animale.

În momentul în care elevii încep studiul nevertebratelor au ajuns la o serie de concluzii cum ar fi : în natură există și animale pe care nu le văzuseră, fiind microscopice ; animalele, mici sau mari, sînt strîns legate de mediul lor de viață ; ele dispun de o organizare internă a cărei complexitate este direct legată de complicarea funcțiilor organismului.

Trecerea la studierea nevertebratelor se face cu precizarea că, în natură există un număr mare de specii cu organizare mai complicată decît a protozoarelor, culminînd cu mamiferele, din

Eficiența activității comisiei metodice a învățătorilor

Activitatea comisiilor metodice de la Liceul pedagogic din Craiova se desfășoară pe baza unor obiective precise, fiecare învățător avînd stabilite sarcini prin care se urmărește realizarea unui învățămînt modern, formativ.

În cadrul comisiilor metodice se țin lecții deschise la care asistă și practicanții — viitorii învățători —, se prezintă referate pedagogice cu exemple concrete din experiența didactică, informări psiho-pedagogice, se desfășoară dezbateri pe marginea manualelor și a programelor școlare, mese rotunde în cadrul cărora sînt puse în discuție folosirea adecvată, în predare, a celor mai eficiente procedee și metode. De asemenea, sînt organizate întîlniri cu specialiști din domeniul pedagogiei, sînt studiate și cercetate probleme legate de instruirea și educarea elevilor ; se elaborează chestionare, teste, diagrame care

pot fi folosite în lecție ; se organizează schimburi de experiență între clase etc. Fiecare cadru didactic participă în cadrul activităților concrete ale comisiilor metodice prin cercetarea unei probleme psiho-pedagogice. Nu este neglijată nici munca pedagogică în rîndul părinților sau studierea unor probleme ale muncii pionierești.

Iată de ce, valoarea activității metodice desfășurată în școală trebuie apreciată prin prisma eficienței ei, a numărului de probleme rezolvate, a calității soluțiilor date, a gradului de aplicare în practică a acestor soluții. În felul acesta, comisia metodică contribuie la perfecționarea cadrelor didactice și poate fi cu adevărat un mijloc de studiu și cercetare continuă în școală.

Inv. GHEORGHE ALEXANDRU
Liceul pedagogic din Craiova,
județul Dolj

Jocuri geografice la clasa a III-a

Compuse sub diverse forme, plecând de la recunoașterea unor simple semne convenționale și ajungând până la întocmirea unor planuri și hărți, jocurile geografice fac apel la cunoștințele elevilor, îi solicită pe multiple planuri și au o mare valoare formativă.

Denumirile jocurilor: „Cunoașteți bine semnele convenționale?”, „Ce știți despre comuna natală și împrejurimile ei?” și „Găsește locul potrivit pentru fiecare jeton!” semnifică scopul lor bine definit.

Jocurile compuse se utilizează în completarea lecției, în orele la dispoziția învățătorului, în lecțiile de recapitulare și consolidare a cunoștințelor sau în cadrul activităților pionieresti și extrașcolare, precum și la cercul de geografie „Micii geografi”.

Am utilizat următoarele jocuri:

1. „Cunoașteți bine semnele convenționale?”. Participanți: trei grupe, cu câte 5—10 elevi în fiecare grupă. Materiale utilizate: ilustrații, jetoane de carton cu semne convenționale, instrumente de scris, creioane colorate, foi de hirtie. Desfășurare: Conducătorul jocului (învățător sau elev) va prezenta în fața elevilor o ilustrație (o boltă, un munte, un deal) timp de 30 de secunde. Membrii grupelor vor căuta jetoanele cu semnul convențional corespunzător. Cîștigătoare va fi grupa care găsește mai repede jetoanele cu semnul convențional. Variante: a) Se vor prezenta jetoane cu semne convenționale (al unui pod, al unui râu, al unei șosele). Elevii vor căuta printre ilustrații pe cea corespunzătoare semnului convențional de pe jeton. b) Se va distribui tuturor membrilor grupelor câte o foaie cu zece ilustrații. Sub fiecare ilustrație va fi desenat un oarecare semn convențional. Membrii grupelor vor fi solicitați să urmărească dacă corespondența între semn convențional-ilustrație este corectă; cu un creion colorat vor desena semnul corespunzător fiecărei ilustrații. Timpul de rezolvare este limitat. Grupa care are mai multe rezolvări corecte devine cîștigătoare. c) Se vor întocmi un plan, o hartă după ilustrația prezentată de conducătorul jocului. Expunerea ilustrației se va face în șase minute. Obiectivul jocului va fi realizat de fiecare membru al fiecărei grupe. Cîștigătoare va fi grupa care va avea în șase minute mai multe hărți sau planuri corect întocmite. d) Timp de două minute se va prezenta participanților la joc un plan sau o hartă. Ei vor fi solicitați să caute printre cele zece ilustrații pe aceea după care s-a întocmit harta sau planul. Grupa care va

găsi mai repede ilustrația va cîștiga jocul.

2. „Ce știți despre comuna natală și împrejurimile ei?”. Participanți: trei grupe cu câte 5—10 elevi în fiecare grupă. Materiale utilizate: foi cu planuri și harta satului și a comunei, creioane colorate, instrumente de scris, foi de hirtie. Desfășurare: învățătorul va distribui fiecărui elev câte o foaie cu o hartă a satului (comunei) fără nici o denumire pe ea. Va solicita elevilor să scrie corect pe hartă: punctele cardinale, denumirile apelor și ale localităților vecine, să indice localitățile spre care duc șoselele și calea ferată. Timpul de rezolvare va fi limitat. Va fi cîștigătoare grupa care are mai multe hărți terminate, corect lucrate. Variantă: a) Se va distribui participanților la joc planul comunei fără obiective și denumiri și li se va solicita să deseneze obiectivele și să scrie denumirile pe plan. Grupa care termină mai multe planuri în cele trei minute cîștigă jocul (dacă obiectivele sînt corect desenate și denumirile scrise corect). b) Fiecare membru al grupelor va desena harta, planul comunei (bineînțeles în timp limitat). c) Conducătorul jocului va prezenta timp de douăzeci de secunde în fața participanților ilustrații din comună sau orașul natal. Elevii vor recunoaște din ce localități sînt ilustrațiile și ce obiective reprezintă. Cîte un elev din fiecare grupă va formula răspunsul în scris.

3. „Găsește locul potrivit pentru fiecare jeton!”. Participanți: trei grupe, fiecare grupă cu câte 5—10 elevi. Materiale utilizate: jetoane din carton cu localitățile județului, jetoane reprezentînd județele patriei, foi cu harta fizică a județului, instrumente de scris, creioane colorate, foi de hirtie. Desfășurare: Învățătorul va distribui elevilor jetoane reprezentînd județele țării. Elevii vor căuta județul natal și pe cele vecine și le vor aranja corect în ordine. Rezolvarea se va face în timp limitat. Grupa care are rezolvări corecte va fi cîștigătoare. Variante: a) Fiecare membru al grupelor va primi câte o foaie cu harta fizică a județului pe care se va scrie numele formelor de relief sau la un alt joc numele apelor curgătoare din județ. b) Pe foi cu harta județului se vor desena șoselele și căile ferate ținînd seama de direcții și de localitățile prin care trec. c) Elevii vor reconstitui cu ajutorul jetoanelor harta țării, în timp limitat.

Inv. RICHARD ȘANDOR
Școala generală Valea Vișeuului,
comuna Bistra, jud. Maramureș

Modalități de predare a unor noțiuni de matematică la cl. a V-a

1. NOȚIUNEA DE NUMĂR NATURAL.

Prima mulțime de numere, numerele naturale, nu se pot defini fără introducerea noțiunii de mulțime. Plecînd de la mulțime, ca noțiune primară, folosind relația de apartenență, incluziune, echivalență, de cardinalul unor mulțimi, se definește numărul natural. Astfel, numărul natural zero, este cardinalul mulțimii vide, numărul natural unu, este cardinalul mulțimii cu un element etc. De aici și locul definirii numărului natural, ca fiind mulțimea tuturor elementelor echivalente cu cardinalul unei mulțimi date, ce se notează cu $N = \{0, 1, 2, 3, \dots\}$.

2. NOȚIUNEA DE NUMĂR RAȚIONAL.

Numerele raționale se definesc după predarea fracțiilor și anume imediat după amplificarea și simplificarea fracțiilor, folosind echivalența fracțiilor.

Astfel, relația de echivalență a fracțiilor împarte mulțimea acestora în clase (familii) de echivalență în modul următor:

— mulțimea tuturor fracțiilor echivalente cu fracția $\frac{1}{1}$, pe care o notăm:

$$A_1 = \left\{ \frac{1}{1}, \frac{2}{2}, \frac{3}{3}, \dots \right\},$$

— mulțimea tuturor fracțiilor echivalente cu fracția $\frac{1}{2}$, pe care o notăm:

$$A_2 = \left\{ \frac{1}{2}, \frac{2}{4}, \frac{3}{6}, \dots \right\},$$

și continuînd în acest fel obținem mulțimile $A_1, A_2, A_3, \dots$, pe care le numim numere raționale și fiecare din elementele acestor mulțimi se numesc reprezentanții numerelor raționale respective. De asemenea, elementele acestor mulțimi de numere raționale se obțin prin amplificarea tuturor fracțiilor echivalente cu fracția dată astfel, numărul rațional A_2 , se obține prin amplificarea fracției $\frac{1}{2}$ cu 2, 3, 4, ..., obținîndu-se mulțimea tuturor fracțiilor echivalente cu $\frac{1}{2}$. De aici și locul definirii numărului rațional ca fiind mulțimea tuturor fracțiilor echivalente cu o fracție dată.

3. ADUCEREA FRAȚIILOR LA ACELAȘI NUMITOR.

Folosind definiția numărului rațional, introdusă imediat după amplificarea și simplificarea fracțiilor se poate trece la aducerea fracțiilor la același numitor, mult mai simplu, astfel.

Considerăm fracțiile $\frac{3}{4}, \frac{5}{6}$, scriem

mulțimea tuturor fracțiilor echivalente cu ele, adică numerele raționale:

$$A = \left\{ \frac{3}{4}, \frac{6}{8}, \frac{9}{12}, \frac{12}{16}, \frac{15}{20}, \frac{18}{24}, \dots \right\} \text{ și}$$

$$B = \left\{ \frac{5}{6}, \frac{10}{12}, \frac{15}{18}, \frac{20}{24}, \frac{25}{30}, \dots \right\}.$$

Se observă că printre reprezentanții numerelor raționale A și B se găsesc fracții care au același numitor: $\frac{9}{12}, \frac{12}{12}$ sau $\frac{18}{24}, \frac{20}{24}$, sau $\frac{27}{36}, \frac{30}{36}$, ... și luăm frac-

țiile cu numitorii cei mai mici, $\frac{9}{12}, \frac{10}{12}$

unde numitorul 12 este cel mai mic multiplu comun al numitorilor fracțiilor date. Astfel, vom defini numitorul comun al unor fracții date ca fiind cel mai mic numitor comun al acestora.

Deci tema: „Aducerea fracțiilor la același numitor” se poate introduce după definirea numărului rațional și apoi se trece la celelalte teme așa cum sînt prevăzute în manual.

4. NUMĂR ÎNTREG.

Definirea și scrierea numărului întreg, cel puțin pentru elevii clasei a V-a, să se facă pe baza noțiunii de reuniune a două mulțimi.

Astfel, după introducerea mulțimii numerelor întregi pozitive, a numerelor întregi negative și numărul întreg zero, se poate defini mulțimea numerelor întregi, ca reuniunea acestor mulțimi, pe care o notăm cu Z și se scrie:

$$Z = \{0, 1, 2, 3, \dots\} \cup \{-1, -2, -3, \dots\}.$$

În clasele următoare, se poate scrie această mulțime, dacă notăm mulțimea numerelor întregi pozitive și numărul întreg zero, cu a, iar mulțimea numerelor întregi negative cu -a, astfel:

$$Z = \{a\} \cup \{-a\}.$$

Am folosit în predare aceste noțiuni și teme și înțelegerea lor a fost pe deplin accesibilă, cel puțin în prima etapă de confruntare manual-elev, manual-profesor.

Prof. BOBOC PAVEL
Școala generală nr. 1 din Brăila

Rolul lecțiilor introductive orale în învățarea limbilor străine

Lecțiile introductive orale care preced învățarea unei limbi străine — prezintă momentul foarte necesar și adesea hotărîtor pentru debutul optim și pentru succesele de mai tîrziu în învățarea acesteia. Organizarea lor pornește — așa cum stipulează și programa — de la „rolul important al exprimării orale în procesul de comunicare, precum și în formarea complexului de deprinderi specifice limbajului”. Și odată consolidate, aceste deprinderi — adăugăm noi — vor diminua simțitor erorile de citire în etapa următoare, ținînd seama de faptul că grafia multor cuvinte nu concordă cu structura lor fonetică.

Experiența de pînă acum confirmă și justifică pe deplin, rațiunile didactice care au impus includerea acestor tipuri de lecții, ba mai mult, ea reclamă reconsiderarea metodică a unor astfel de activități preliminare. Amendamentele pe care le propunem sînt desprinses dintr-un lung șir de concluzii ale practicii nemijlocite în predarea limbii ruse la clasa a V-a și se întemeiază pe observațiile următoare. Etapa introductivă orală se dovedește prea scurtă, cuprînzînd, din această cauză, un număr prea mic de unități de vorbire, în comparație cu materialul conținut de perioada predării alfabetului.

Aria tematică în cadrul căreia se organizează conversațiile cu elevii este destul de restrînsă, limitîndu-se la domeniile: clasă, cameră, obiectele elevului, grădina, magazin, iar materialul de limbă, și așa destul de sărac, fiind luat în mai multe lecții succesive.

Așa cum rezultă și din „vocabulary

pe lecții”, accentul se pune încă pe însușirea cuvintelor izolate, numărul structurilor libere și, îndeosebi, al celor specifice limbii ruse deținînd o pondere foarte mică în ansamblul materialului vorbirii.

Lipsa verbelor, în general, a celor de mișcare, în special și a comenzilor care îndeamnă la acțiune și la executarea unor operații simple conferă lecțiilor un aer static, fără dinamismul și interesul așteptat din partea elevilor.

Sînt omise în chip nejustificat prepozițiile cu sens spațial: lingă, deasupra, sub, înaintea etc., cuvintele care exprimă culoarea obiectelor precum și cele care indică dimensiunile lor: lat, îngust, lung, scurt, înalt, scund, gros, subțire, sărăcindu-se considerabil gama structurilor pe care elevii le-ar putea învăța cu ușurință încă din această etapă. Sintem de părere că îmbunătățirile care pot fi aduse organizării și desfășurării etapei introductive orale trebuie să înceapă cu formularea mai clară a scopului și conținutului acestei activități. „Obiectivul principal al lecțiilor în această perioadă — se spune în programă — îl constituie formarea la elevi a deprinderilor auditive și articulatorii care să permită recepționarea și exprimarea în mod corect a unui volum de cuvinte și structuri de bază” (s.n.) Dar în practica de astăzi mai putem noi oare să izolăm cuvintele de actual propriu-zis al vorbirii, așa încît să le interpretăm și să le predăm ca unități separate? Sau, altfel spus, procesul real al comunicării nu exprimă în exclusivitate relații între oameni, între aceștia și lumea

din jur? Prin urmare, partea subliniată de noi din obiectivul învățării limbii ruse ar putea fi suprimată, accentul punîndu-se pe însușirea expresiilor, a modelelor structurale, de la cele mai simple pînă la cele mai complexe.

Pe baza observațiilor de mai sus și avînd în vedere rolul covîrșitor al perioadei premergătoare scrierii în învățarea limbii ruse venim cu câteva propuneri, în sensul de a mări eficiența și atractivitatea lecțiilor introductive: Prelungirea etapei orale cu încă nouă ore, reducîndu-se corespunzător perioada predării alfabetului, modalitatea aceasta urmînd a fi comentată și explicată de noi într-o intervenție ulterioară.

Lărgirea sferei tematice a lecțiilor din această perioadă cu elemente care se referă la părțile corpului, la îmbrăcăminte, igienă individuală, culorile și dimensiunile obiectelor, membrii familiei, mijloacele de transport în comun, animale domestice etc. toate acestea urmînd a fi prezentate într-o succesiune firească și în situații concrete de viață.

Formularea expresă a cerinței ca toate cuvintele să fie incluse și învățate în cadrul unor structuri corespunzătoare acestei prime etape de comunicare, inserîndu-se încetul cu încetul unități stabile ale limbii ruse. Vocabularul pe lecții să nominalizeze aceste expresii, dar fără traducerea în limba română, el rămînd în exclusivitate un instrument al profesorului, deoarece elevii nu știu încă să citească.

Includerea cu prioritate a verbelor de mișcare și acțiune, care să-i oblige pe elevi să-și însușească elementele de vorbire în situația concretă a executării unor operații simple, precum și introducerea unor comenzi și formule de salut și adresare atît de frecvente în relațiile dintre profesori și elevi.

Inserarea unor expresii care să conțină — așa cum arătăm mai sus — prepozițiile cu sens spațial, termeni care denumesc culorile și dimensiunile obiectelor, înlesnindu-se pe această cale posibilitatea organizării unor conversații atrăgătoare și legate direct de universul elevilor.

Introducerea formelor pronumelor posesive și pentru persoana a treia singular (al lui, al ei) ca și a celor de la numărul plural (al nostru, al vostru, al lor), observația bazîndu-se pe dorința elevilor și pe nevoia lor obiectivă de a reda încă din această etapă și acest tip de relații în cadrul uneia și aceleiași lecții.

Este necesar ca lecțiile din această etapă să aibă un aspect mai puțin descriptiv, de nominalizare a obiectelor și persoanelor cu care elevii intră în contact zilnic, fiind necesar ca ele să ofere mijloacele necesare pentru exprimarea unor relații și acțiuni cunoscute.

Prof. SABIN SELAGEA
Școala generală Vața de Jos,
județul Hunedoara

MODERNIZAREA PREDĂRII — CONDIȚIE PRINCIPALĂ A TRECERII LA O NOUĂ CALITATE ÎN ÎNVĂȚĂMÎNT

— RAID ANCHETĂ ÎN JUDEȚUL PRAHOVA —

În acest an școlar — an de concentrare a eforturilor, în perspectiva documentelor Congresului al XII-lea al P.C.R., în vederea trecerii la o nouă calitate în învățămînt — este necesar să se acorde o și mai mare atenție perfecționării activității didactice, modernizării predării cunoștințelor, formării deprinderilor, aptitudinilor și convingerilor elevilor, dezvoltării resurselor și aptitudinilor acestora. În acest scop, se cere ca preocuparea pentru modernizarea predării să devină o preocupare centrală a tuturor cadrelor didactice, indiferent de nivel, de ciclul sau treapta de învățămînt, de profilul de pregătire școlară sau de specificul disciplinei predată. Creșterea eficienței muncii didactice, a eficienței fiecărei lecții, a fiecărei ore de atelier sau de laborator și a fiecărei acțiuni organizate cu elevii va putea constitui, din ce în ce mai mult, unul dintre criteriile de evaluare a activității cadrelor didactice, de prețuire și de stimă a celor mai buni, a celor mai valoroși oameni ai școlii.

Perfecționarea predării constituie o sarcină asupra căreia a insistat în mod deosebit tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretarul general al partidului, în Cuvîntarea rostită la Plenara C.C. al P.C.R. din 18—19 iunie 1973, cu privire la dezvoltarea și perfecționarea învățămîntului.

Pentru ca fiecare copil și fiecare tînar să învețe temeinic, trebuie — spune secretarul general al partidului — „să aducem serioase îmbunătățiri metodelor și formelor de predare în învățămîntul nostru de toate gradele”.

Pornind de la această indicație, în Hotărîrea Plenarei C.C. al P.C.R. din iunie 1973 s-a înscris următoarea sarcină prioritară: „Se va urmări perfecționarea metodelor de transmitere și însușire a cunoștințelor; va fi diminuată ponderea activităților expositive

și va fi extinsă utilizarea metodelor moderne, active, care dezvoltă gîndirea și capacitatea de investigare a elevilor, presupun participarea lor la dobîndirea cunoștințelor, munca lor independentă, deprinderea de a învăța sistematic și de a aplica în practică cele însușite”.

Mereu actuale, și chiar mereu în cea mai stringentă actualitate, perfecționarea predării, creșterea eficienței lecțiilor și a celorlalte activități cunoscute a largă arie de forme și aspecte concrete de căutare și de împlinire care, în tot ceea ce au ele mai bun îmbogățesc continuu experiența didactică a învățămîntului nostru. Cu dorința de a releva unele aspecte ale acestei experiențe și de a le pune la îndemîna cititorilor revistei, un grup de redactori a vizitat cîteva unități școlare din județul Prahova, a asistat la lecții, a avut schimb de păreri cu cadre didactice și de conducere a instituțiilor școlare.

Publicînd discuția de tip brainstorming — care a avut loc în redacție, la reîntoarcerea din județul Prahova și la care a fost invitat și la parte și conf. univ. Virgiliu Radulian, director al Institutului de cercetări pedagogice și psihologice — reliefăm cîteva dintre reperele modernizării predării, temă careia revista noastră îi va acorda spațiu la fiecare apariție pe parcursul întregului an școlar 1979—1980. Discuția s-a desfășurat pornind de la unele întrebări pe care le-am adresat colegilor, fiecare avînd posibilitatea să intervină ori de cîte ori a apreciat că este oportun.

Abordînd în această formă, pentru prima oară, modernizarea predării, primim cu bucurie aprecierile critice și sugestiile cititorilor, în vederea continuării, în numerele viitoare, a rubricii destinate creșterii eficienței lecțiilor și a celorlalte activități didactice.

COSTIN ȘTEFĂNESCU

1. Ce se înțelege prin modernizarea predării?

Stela Predescu: Am reținut, din discuțiile avute în licee și școli generale din Ploiești, o înțelegere foarte diferentiată a conceptului de „modernizare a predării”, unii colegi abordînd complex acest concept, iar alții doar prin unele laturi ale sale.

„Modernizarea procesului de învățămînt — îmi spunea profesorul ing. Ilie Iliescu, directorul Liceului industrial nr. 1 din Ploiești (liceu cu profil mecanic și electrotehnic) — trebuie înțeleasă în strînsă corelare cu modernizarea din toate sferile de activitate.

O altă subliniere importantă mi s-a părut aceea a profesorului Aurel Lupu, directorul adjunct al liceului de mai sus, care atrage atenția că modernizarea procesului instructiv-educativ din școală trebuie înțeleasă în toate componentele ei. „Spun aceasta, a precizat tovarășul profesor, deoarece unii sînt înclinați să identifice modernizarea exclusiv cu folcirea mijloacelor audiovizuale noi. Or, modernizarea înseamnă — de pildă — efort pentru reflectarea în conținutul lecțiilor și activităților cu elevii a noilor cuceriri ale științei, tehnicii, culturii etc.; folosirea metodelor moderne de predare, care pun accent pe participarea activă a elevilor la lecție, pe autoinstruire și autoeducare și care urmăresc să-i înzestreze pe copii cu «unelte necesare comunicării» sau «profesionale viitoare și adaptării lor la situațiile noi pe care le aduc știința, tehnica și viața din societatea viitorului; folosirea mijloacelor moderne de predare care asigură o însușire mai rapidă și mai temeinică a cunoștințelor, înlăturînd risipa de timp.

În legătură cu importanța ce s-a dat (într-o anumită etapă a modernizării învățămîntului) mijloacelor tehnice de predare, de învățare și de evaluare a

zarea, condiție esențială pentru o nouă calitate.

Octavian Buzescu: În dialogul purtat la Școala generală nr. 28 din Ploiești, cu profesorii Constantin Budacu și Constantin Vizitiu, interlocutorii mei opinau că esențial pentru acest concept ar fi cunoașterea și respectarea psihologiei elevilor, a condițiilor optime persoanele de însușire a cunoștințelor de către aceștia. S-au făcut referiri, prin contrast, la consecințele pe care le poate avea ignorarea psihologiei elevilor. O învățătoare foarte bună a pregătit o clasă de elevi pe tot parcursul ciclului primar cu rezultate, de asemenea, foarte bune la toate disciplinele, dar mai cu seamă la limba română. Elevii au fost notați cu note-cunoscătoare nivelului lor de pregătire la toate disciplinele. În clasa a V-a aceiași elevi au fost preluați de o profesoară de limba română a cărei conduită consta în a speria elevii „din capul locului” cu note mici. Și a început să curgă cu 3 și 4. Rezultatul a fost că elevii au căpătat aversiune față de această disciplină. În clasa a VI-a, deși cei mai mulți dintre ei înregistraseră evidente progrese la alte discipline, la limba română regresul a fost cu atât mai evident. Iată un exemplu flagrant de opacitate didactică și de cum nu trebuie înțeleasă psihologia copilului.

Monica Robea: Pe mine m-a preocupat nu atât organizarea activității în unitățile școlare (muncă de mare importanță!), ci mai ales, coordonarea metodică a activității cadrelor didactice, sprijinirea acestora cu direcții practice pe calea creșterii eficienței lecției și a celorlalte activități cu elevii. Astfel, ca centru județean de specialitate și metodă, de generalizare a experienței didactice valoroase, de cunoaștere și finalizare a activității creatoare a educatoarelor, învățătorilor și profesorilor, Casa corpului didactic din Ploiești își aduce atît după opinia inspectoratului școlar, cît, mai ales, a celor care beneficiază de activitatea sa bogată, o serioasă contribuție nu numai la clarificarea conceptului de modernizare, dar îndeosebi la pregătirea și perfecționarea cadrelor didactice, a maștrilor și inginerilor în vederea modernizării procesului instructiv-educativ.

Discuția pe care am avut-o cu Ieronim Tătaru, directorul acestei instituții, mi-a relevat faptul că la baza întregii activități a Casei corpului didactic stă o concepție modernă asupra rolului său,

2. Se poate releva un conținut al perfecționării predării?

Stela Predescu: Da! Se poate vorbi despre un astfel de conținut și mie mi s-a părut foarte judicioasă părerea, cu mare audiență la Liceul industrial nr. 1 din Ploiești, că la baza modernizării procesului de învățămînt trebuie să stea profesorul cu pregătirea și eforturile sale. Avem nevoie — îmi spunea profesorul inginer Ilie Iliescu — de un profesor modern, înțelegînd prin aceasta un specialist în adevăratul sens al cuvîntului, care se păstrează informat la zi în disciplina pe care o predă și pe toate domeniile care îi interesează în elevi, un profesor care să cunoască psihologia copilului și în special a copilului din zilele și din societatea noastră și care să adere plenar la obiectivele nobile ale educației comuniste de formare a unor cadre cu un orizont larg, purtătoare ale noului și capabile să asigure dezvoltarea viitoare în toate compartimentele activității.

La baza eforturilor de perfecționare a predării, interlocutorii mei au așezat, așadar, profesorul, pregătirea sa, căutările și soluțiile puse în practică muncii cu elevii.

Cornelia Gîrmacea: Referindu-mă la modul practic în care se realizează o creștere a eficienței lecției (în sala de clasă, cabinet, laborator sau atelier), am reținut că majoritatea profesorilor, cu care am discutat în Ploiești și în școlile din județul Prahova, apreciază — nu fără îndreptățire — că metodele active de predare asigură lecției un caracter modern, eficient. (Prof. Nicolae Ștefănescu, directorul Școlii generale nr. 25 din Ploiești, prof. Cristian Ceaușoglu, de la aceeași școală, prof. Ionescu Floarea, Școala generală nr. 1 din Telega, prof. Naumescu Cornelia de la aceeași școală). Mijloacele moderne după opinia celor mai mulți dintre ei vin doar să-l ajute pe profesor într-o oarecare măsură în predare.

A există — știm cu toții — perioa-

asupra mijloacelor, a direcțiilor și căilor de perfecționare a procesului de învățămînt în general, a fiecărei categorii de oameni ai școlii. Ea se bazează pe elaborarea unui program unitar al tuturor activităților de informare și documentare în care sînt cuprinse activitatea comisiilor de specialitate, cea a filialelor și subfilialelor societăților științifice, a comitetelor sindicale precum și întreaga activitate de îndrumare și control a Inspectoratului școlar. Aceasta a dus la evitarea paralelismelor și a dat posibilitatea creării unei viziuni de ansamblu în conceperea și desfășurarea activităților.

Virgiliu Radulian: Este adevărat că prin modernizarea predării, așa cum reiese din discuție, se înțelege un complex întreg de trăsături și de aspecte care vizează, cum de altfel s-a menționat, creșterea eficienței lecției. Prin depășirea trăsătură a modernizării predării constă în preocuparea de a promova intens factorul calitativ în organizarea și desfășurarea întregii activități instructiv-educative. Este vorba de o muncă ce urmărește optimizarea continuă a metodologiilor și tehnologiilor didactice în raport cu obiectivul precis, concret și riguros formulat, operaționalizat și conștientizat atît de către profesor, cît și de către elevi, obiectiv clar, preocupare pentru calitate și pentru optimizare continuă, adică să nu considere niciodată că ceea ce poate face nu poate fi mai binefăcut. Acesta este în fond un stil de muncă modern.

Modernitatea constă, de asemenea, în grija pentru structurarea atenției în formarea încă din predare, astfel încît efectul ei formativ să fie maximum și să ducă la înarmarea elevilor cu instrumentele activității intelectuale și la abilități și deprinderi de muncă eficiente, să le cultive inițiativa și discernămintul.

Selectarea și structurarea cunoștințelor pe sisteme conceptuale stă la baza preocupărilor actuale ale perfecționării conținutului învățămîntului. Profesorului sau mai exact echipei didactice îi revine importanța menirei creașoare, efective, de a promova o viziune interdisciplinară, care să contribuie la realizarea unor puncte de convergență în conținutul predării, în sistemul de cunoștințe, așa zice la o creștere considerabilă a valorii formative a predării și aceasta, pentru a evidenția nu numai aportul individual al profesorului, ci și cel unitar al echipei care, prin aceasta, poate caracteriza caracterul unitar al instrucției.

da în care mulți, foarte mulți colegi de școli și-au intitulat — mai mult sau mai puțin justificat — unele săli de clasă-cabinete. Multe dintre ele nu și motivează nici astăzi motivele, ele sînd doar depozite de materiale didactice și avînd pereții acoperiți cu fel de fel de planșe sau panouri electrice ce sînd permanent expuse în speranța profesorului, probabil, că în acest fel copiii vor reține mai ușor cunoștințele desfășurate astfel. Aceste „cabinete” (este și cazul unora dintre școlile vizitate) au rămas ca o mătură a aceleiași prime perioade de căutare și speranțe ale găsirii „cheii” modernizării. O soartă diferită de cea a cabinetului mi se pare că o are laboratorul — spațiu absolut indispensabil desfășurării orelor de fizică, chimie, biologie etc. Un laborator de fizică și chimie, funcțional, foarte modern, bine înzestrat am avut bucuria să-l întîlnesc într-o școală sătească: Școala generală nr. 1 din Telega. Truse pentru fizică ce se predă în gimnaziu, alimentatoare de curent electric, generator de joasă frecvență, aparat cu scală interschimbabilă, plan înclinat, machete pentru motorul în patru timpi, substanțe reactive proaspete, eprubete de toate tipurile, rețea de apă și de gaze — sînd numai o parte din elementele cu care laboratorul este dotat. Se adaugă la acestea constatările că materialul didactic amintit este utilizat permanent, constituind locul cel mai potrivit de desfășurare a lecțiilor de fizică și chimie.

Violeta Apostol: S-a vorbit, în cadrul perfecționării predării, despre profesor și despre metodele de predare-învățare. Eu am să mă refer, de astădată, la elevi, la beneficiarul nemijlocit al creșterii eficienței muncii didactice. Am înregistrat faptul că observările realizate asupra elevilor — așa cum îmi spunea inv. Speranța Mateescu, cu care am discutat la Școala generală nr. 24 din Ploiești — servesc ca

bază pentru alegerea și utilizarea corectă a diferitelor metode și procedee de lucru cu elevii, necesare individualizării actului de predare. Pentru că, într-adevăr, nu putem vorbi (cel puțin pentru clasele ciclului primar) de modernizarea predării fără să adăugăm imediat și individualizarea activității învățătorului cu elevii săi.

Învățătoarea Elena Cosmineanu apreciază drept foarte eficientă demonstrarea cu ajutorul mijloacelor moderne de învățământ, îndeosebi prin prezentarea dispozitivelor și diafilmelor, atât în etapa comunicării cunoștințelor noi, cât și în cea a fixării acestor cunoștințe.

Virgiliu Radulian: Ținând seama de rolul tot mai important al învățământului în pregătirea forței de muncă și nevoia de a intensifica contribuția acestuia la pregătirea de profil larg și

de facilitare a mobilității în plan profesional, una dintre preocupările fundamentale pentru perfecționarea predării este coroborarea mai atentă a valorilor intelectuale cu cele ale producției.

Preocuparea conștientă pentru aspectele tehnologice ale activității ca și pentru alte aspecte cum sint cooperarea în muncă, o cit mai bună organizare a muncii, capacitatea de efort susținut, năzuința spre finalitate și eficiență, toate acestea sint nu numai preocupări didactice și educative, ci și elemente care includ activizarea intensă a elevilor în procesul de învățură și cultivarea unui nivel de aspirație ridicat. Cultivarea interesului pentru valori și formarea atitudinilor față de muncă, față de sine și față de societate converg spre cultivarea motivației față de valori și față de muncă.

3. Activizare — metode active — valori formative: termeni fără acoperire sau realități?

Virgiliu Radulian: Activizarea copiilor prin învățură în spirit modern înseamnă o abordare participativă și anticipativă care să permită o puternică mobilizare pentru realizarea unor scopuri și sarcini precise. Creșterea unității dintre predare și învățare este ea însăși un aspect al modernizării muncii didactice conducind la motivație creativă pasivă și interes pentru pregătirea școlară în perspectiva integrării în producție și practica socială. Este esențial a se concentra întregul efort spre formarea atitudinilor față de învățură și în general a atitudinilor pozitive.

Violeta Apostol: În general, la lecțiile de citire și matematică la care am participat, învățătoarele Speranța Mateescu, Elena Cosmineanu și Veronica Diaconescu au promovat un învățământ activ care a stimulat participarea conștientă a elevilor la dobîndirea cunoștințelor, priceperilor și deprinderilor. Tratați diferențiat, elevii au fost antrenati la fiecare lecție, exersîndu-le procesele intelectuale, capacitățile de gîndire și exprimare, stimulîndu-le interesul și curiozitatea pentru obiecte și fenomene. Și, ceea ce este important, au fost ajutați să învețe cum să învețe. Asistînd la lecții, consider că în vederea stimulării activității elevilor pe tot parcursul activității ar fi bine să se diminueze și mai mult ponderea metodelor verbale și expositive și să se apeleze mai mult la rezolvarea și alcătuirea de probleme de către fiecare elev, la experiențe și lucrări efectuate în laboratoarele dotate și funcționale ale Școlilor generale nr. 24 din Ploiești și din Telegra.

Cornelia Girmacea: Voi relata concret o lecție de gramatică a limbii române la clasa a VI-a B de la Școala generală nr. 25 din Ploiești (prof. Cristian Ceausoglu). Se verifică — prin exerciții și cele date ca temă acasă și altele — cunoștințele elevilor despre antonime. Prin felul în care răspunde întreaga clasă, prin ușurința cu care alcătuiesc propoziții și compuneri în care le folosesc, copiii au dovedit că și-au însușit aceste cunoștințe. Aceasta fiind ultima lecție care încheie studiul vocabularului, printr-o trecere firească, se începe studiul părților de vorbire. Elevii sînt puși în situații (prin exerciții) să-și amintească tot ceea ce știau din clasa anterioară despre substantiv. Profesorul vorbește foarte puțin, rostul lui este de a-l pune pe fiecare dintre elevi să se exprime, să dea exemple, să gîndească să generalizeze exemplele date, elaborînd definiția stabilind procedeele de recunoaștere a substantivelor. Conduși de profesori elevii au ajuns singuri la concluzia că substantivele proprii sînt părțile de vorbire care denumesc numai anumite cuvinte.

Adresarea calmă și caldă a profesorului a imprimat lecției o notă de colaborare firească cu elevii. Un exercițiu în care elevii vor avea de realizat o compunere cu anumite substantive — dat ca temă acasă — îi va pune pe elevi să lucreze cu cunoștințele de gramatică, dezvoltîndu-le capacitatea de creație și de exprimare. Aș încheia, exprîmîndu-mi și de astă dată convingerea că relația profesor-elev se caracterizează printr-un bogat conținut afectiv.

Monica Robea: Referindu-mă din nou la Casa corpului didactic, procedeele utilizate sînt multiple, specificitatea lor fiind dată de categoria celor care li se adresează (educatoare, învățători, profesori, maștri sau ingineri), de obiectul sau grupul de obiecte (științe fundamentale, științe umane), de o anumită etapă, de comanda socială.

Mai întii prin realizarea programului unitar amintit. Acest program se desfășoară în „ziua de activitate metodică” — de fapt o jumătate de zi, dimineața sau după amiaza în funcție de programul școlar pe care inspectoratul școlar, la cererea cadrelor didactice a „rezervat-o” în exclusivitate perfecționării profesionale. Fiecare zi este destinată unei specialități sau trepte de învățământ. (Cînd am fost acolo, era „ziua profesorilor de limba română”. În fața a 70-80 de profesori se prezentau două lucrări de gradul I pe teme de limbă, selecționate din cele pregătite pentru examen). Activitatea propriuzisă se desfășoară fie în cadrul cercurilor pedagogice, fie a comisiilor metodice, fie a societăților științifice. Se prezintă comunicări, referate, se organizează sesiuni științifice, se fac demonstrații cu mijloace de învățământ (la cabinetul de tehnologie didactică există o bogată filmotecă, o radiofonotecă școlară, emisiuni înregistrate pe bandă magnetică care la cerere se copiază și se transmit în școli), consultații pe teme, pe capitole.

Biblioteca documentară — una dintre cele mai frecventate biblioteci din oraș — a achiziționat toată cartea pedagogică apărută pînă acum, de asemenea, toată bibliografia — la zi pentru examenele de grad și cursurile de reciclare, literatură social politică, publicații pedagogice, periodice etc. Tot fondul de carte este prelucrat pe trei tipuri de cataloage aduse la zi. Sînt multe cadre didactice care și elaborează în bună măsură la bibliotecă lucrările de grad, comunicările, întreaga muncă de cercetare, de creație. Pentru educatoare și învățători biblioteca a organizat un curs de biblioteconomie, cursuri de inițiere în elaborarea unei lucrări științifice etc. În ceea ce privește publicațiile, impresionează nu atât numărul lor, cît mai ales aria tematică deosebit de bogată, nivelul științific al articolelor și comunicărilor. Iată cîteva din aceste publicații: Buletinul informativ (de uz intern) cu caracter permanent — s-a ajuns la numărul 85 — care sînt difuzate în toate școlile; Culegeri de articole cu caracter de specialitate și metodic ca de exemplu: „Probleme metodico-științifice ale predării matematicii, fizicii, chimiei, biologiei”; Aspecte metodice ale predării științelor sociale; Orientări moderne în studiul literaturii române. În ultimii ani, s-au tipărit numeroase volume tematice, studii asupra diverselor aspecte ale predării, studii psiho-pedagogice, volume care se referă la tradiția învățămîntului prahovean. Toate sînt realizate de cadre didactice din județ și cumulează o valoroasă experiență didactică, selecționată de Casa corpului didactic și pusă în slujba perfecționării și modernizării instrucției și educației. Ele reprezintă, de asemenea, un aport creator concret și original al cadrelor didactice prahovene, mărturia unei îmbinări armonioase, de înalt nivel a activității practice la catedră cu cea de cercetare și creație didactică.

4. Este necesar un aport creator, concret și original al profesorului?

Violeta Apostol: Doresc să relev preocuparea învățătorilor cu care am discutat de a lupta împotriva rutinei, a șablonului în munca didactică. De asemenea, alegerea unor forme diverse de individualizare la lecții și în afara acestora: teme suplimentare (dar nu... suprîncercătoare!), organizarea unor concursuri, jocuri, precum și întocmirea unor fișe de muncă independentă. Utile și originale sînt observațiile și soluțiile învățătorilor Școlii generale nr. 24 din Ploiești, privind adaptarea copilului de 6 ani la activitatea școlară, stabilite în urma unei cercetări de mai mulți ani. Amintesc și caietul metodic cu exerciții și probleme de matematică alcătuit de inv. Nicolae Mateescu de la această școală. Cred că în munca fiecărui învățător există o contribuție creatoare și originală, dar aportul acesteia nu întotdeauna este îndeajuns de eficient.

Octavian Buzescu: Cu directoarea Liceului industrial de chimie nr. 4 din Ploiești, ing. Magdalena Antonescu, și cu directorul adjuncț, ing. Gheorghe Săndulescu, am comentat cîteva lecții prin prisma preocupărilor cadrelor didactice de a aduce o contribuție creatoare la ridicarea calitativă a lecțiilor. Una din aceste lecții a fost aceea pe care a desfășurat-o ing. Gheorghe Cuculescu de la Catedra de electrofonică și aparate de măsură cu clasa a XII-a în laboratorul de electrofonică. Tema lecției: aparate indicatoare înregistratoare. Elevii, îndrumați de profesori, au identificat elementele constructive și de funcționare ale înregistratorului. Ideea personală și originală este aceea de a fi solicitat elevii să releve îmbunătățirile care pot fi aduse înregistratoarelor. A rezultat că în afară de funcția principală de înregistratoare, acestea pot să realizeze și funcții auxiliare, cum ar fi aceea de semnalizare, de prescriere, de transmitere la distanță etc. O altă lecție de tehnologie: În școală s-a realizat un material didactic cu suport magne-

tic care servește la predarea schemelor tehnologice și permite orientarea elevilor în diverse instalații. Elevilor li s-a propus un flux tehnologic în cadrul temei „Instalații de cracare a metanului”. Ei au fost solicitați să folosească diferitele piese ale „utilajului”, în funcție de fluxul tehnologic. După aceea s-a discutat dacă instalațiile au fost dispuse corect. Iată, deci, o nouă idee realizată cu materiale create în școală.

Virgiliu Radulian: Revine cadrelor didactice menirea importantă de a forma elevilor comportamentul novator eficient și de a-i conduce pe această bază spre succese școlare temeinice urmărind nu atât performanțe școlare, cît formarea de competență pentru munca intelectuală și activitatea practică. Aceasta ar fi o latură esențială a aportului original și creator al profesorului. Cu alte cuvinte, succesul școlar nu este văzut ca un scop în sine, ci ca un instrument de maximă eficiență în construirea personalității și pregătirea pentru muncă și viață a elevilor, ca mijloc de a asigura perfecționarea continuă a acestora.

Aș vrea să mai ridic o chestiune. Toate cele menționate în discuții trebuie văzute ca aspecte ale unui stil de muncă eficient și creator al cadrelor didactice preocupate continuu de perfecționarea și optimizarea neîntreruptă a procesului de învățământ. Întrucît proiectele Documentelor Congresului al XII-lea al P.C.R., aflate în prezent în dezbateri, ne oferă o largă deschidere în viitor spre deceniul științei, progresului tehnologic, calității și eficienței în toate domeniile, cred că școlii îi revine încă de pe acum înalta răspundere de a promova în toată activitatea sa, și în mod deosebit în modernizarea predării, spiritul științific pe baza căruia să se obțină o valorificare superioară a resurselor învățămîntului în vederea pregătirii pentru muncă și viață a tinerelor noastre generații.

5. Ce modalități de operaționalizare a cunoștințelor ați întîlnit?

Cornelia Girmacea: Capacitatea mai mare sau mai mică a elevilor de operaționalizare a cunoștințelor dobîndite este o urmare firească a felului în care profesorul a știut să trezească interesul elevilor pentru cunoștințele predate (realizînd motivarea, deci) și a modului în care a reușit să se facă înțeles.

Iată, îmi vin în minte comparativ cele două lecții de matematică la clasa a VI-a de la cele două școli vizitate. Ambii profesori au început predarea capitolului „Operații cu numere întregi” și anume au predat adunarea acestora. (În plus, profesoara de la Școala generală nr. 25 din Ploiești a mai predat „Relația de inegalitate dintre două numere și relația de egalitate între numerele întregi”). Poate cantitatea prea mare de cunoștințe pe care profesoara și-a propus s-o predea ca și ritmul prea alert la nivelul de vîrstă ale elevilor au lăsat impresia unei „lecții galop”. Mai multă răbdare în așteptarea răspunsului elevilor ar fi făcut probabil ca toți elevii să poată răspunde la fixarea cunoștințelor, arătînd că și-au însușit noțiunile predate. „Materie este multă, nouă, nu avem încă experiența predării ei” — îmi spune profesoara. Cealtă oră de matematică, de la Școala din Telegra, a avut ca temă doar „Adunarea numerelor pozitive”. După exercițiile propuse la tablă de către profesor și efectuate de către elevi sub îndrumarea acestuia, elevii au deprins cu ușurință regulile adunării numerelor pozitive și negative.

Exemplele sînt legate de cunoștințele elevilor din viața practică, răspunsurile sînt analizate pînă ce elevii ajung singuri la cel corect. Exercițiile pe care cei mai mulți dintre elevi le rezolvă corect dovedesc că aceștia și-au însușit noile cunoștințe predate.

Octavian Buzescu: Am constatat că în general la Liceul industrial de chimie nr. 4 cadrele didactice au pus la baza activizării elevilor utilizarea intensivă a materialului didactic și operaționalizarea cunoștințelor elevilor printr-o largă gamă de aparate reali-

zate de elevi. De altfel, lucrările concepute și confecționate în această școală au putut fi văzute și la recenta expoziție a realizărilor economiei naționale. Mai mult decît atât, o inițiativă demnă de apreciat este aceea că elevii sînt antrenați în procesul real al cercetării științifice. În acest sens școala colaborează cu două institute de cercetare în domeniul petrolului din Ploiești și din Brad, unde grupuri selecționate de elevi sînt repartizați să-și desfășoare practica lucrînd alături de cercetători la temele din planurile celor două institute. O confirmare a acumulărilor înregistrate sînt succesele echipei reprezentative a școlii la recenta Sesiune științifică republicană a elevilor ținută la Craiova.

Virgiliu Radulian: Operaționalizarea și valorificarea cunoștințelor în proiectarea și rezolvarea de către și cu elevii a unor probleme atît teoretice cît și practice se identifică cu preocuparea pentru a asigura mereu cunoașterii o finalitate cît mai exactă și de a dezvălui elevilor logica și tehnica de utilizare a cunoștințelor. Una este să dai elevilor teorie și numai teorie și cu totul alta să-i ajuți să vadă impactul acesteia cu viața. Logica și tehnica de utilizare a cunoștințelor trebuie să conducă la înfăptuirea de către elevi și cu inițiativa lor a unor programe de utilizare a cunoștințelor în practică. Toate acestea ar însemna o importanță deschidere spre gîndire și învățare inovativă care devine ea însăși premisa importantă pentru creșterea productivității muncii în învățură și apoi în producție.

★

În cadrul discuției au fost relevate și alte aspecte, printre care unele măsuri ale inspectoratului școlar județean, menite să determine o mult mai activă modernizare a predării. Apreciem că cele relatate în cadrul discuției pot servi drept repere și prilej de meditație și acțiune spre a realiza această importantă și actuală cerință a creșterii calitative a învățămîntului care constă în modernizarea predării, în sporirea eficienței lecției.

Colaborarea școală-organizația U.T.C.

Elevii — o prezență activă în campania agricolă

Ca în fiecare toamnă, culesul roadelor acestui pământ a impresionat prin numărul mare de forțe umane și mecanice mobilizate zi-lumină de comanda socială a țării, la care întregul nostru popor a răspuns prezent prin numeroase fapte de muncă. Prin prioritățile recente campanii de toamnă s-au numărat: stringerea, sortarea și industrializarea legumelor și fructelor, recoltatul porumbului și sfecele de zahăr, însămînțarea grâului.

Alături de cooperatori, mecanizatori, ceilalți lucrători ai ogoarelor, sute de mii de tineri utoști: elevi, studenți, cadre didactice, lucrători din întreprinderi și instituții s-au prins în marea bătație a toamnei, într-o impresionantă participare, toți animați de aceeași dorință — stringerea cât mai grabnică a roadelor acestei toamne. Trebuie remarcată în mod deosebit participarea pe „șantierul toamnei” a elevilor, care, însoțiți de cadre didactice au asaltat în „zilele fierbinți”, ale campaniei agricole lanurile de porumb, livezile, podgoriile și grădinile de legume. Pretutindeni, entuziasmul și puterea de muncă, hărnicia și răspunderea pentru avutul țării au fost exprimate prin deosebite fapte de muncă, toate acestea fiind dedicate apropiatului Congres al XII-lea al P.C.R., ale cărui proiecte de documente au fost dezbătute de colectivele de elevi angajați în această utilă și necesară muncă patriotică. În această lună, prezența elevilor s-a făcut simțită pretutindeni în campania agricolă, ei reprezentând de altfel, peste 80% din totalul tinerilor participanți. Cîteva cifre sint edificatoare. Astfel, ei și-au adus din plin contribuția la cele peste 2 milioane tone culturi de toamnă recoltate și peste 100 mii tone de fructe și legume sortate și depozitate. Dacă mai amintim că media zil-

nică de participare în campania agricolă a fost de peste 550 mii de elevi ce și-au adus contribuția alături de ceilalți utoști la cele peste 90 de mii tone de culturi ale toamnei recoltate și de aproape 5 mii tone de fructe și legume ce au fost zilnic sortate și depozitate, avem o imagine mai completă a faptelor care vorbesc grăitor despre hărnicia și spiritul de dăruire al elevilor. S-au evidențiat și în această toamnă, atât prin numărul mare de elevi participanți în campania agricolă, cât și prin rezultatele bune obținute, județele: Brăila, Dolj, Arad, Vâlcea, Ilfov, Argeș, Mureș, Teleorman, Suceava, Cluj și altele.

Putem aprecia că, sub directă coordonare a organelor Uniunii Tineretului Comunist, îndrumați permanent de către organele de partid, elevii împreună cu cadrele didactice au răspuns și în acest an comandamentelor majore ale acestei perioade care se încheie astăzi, deosebit de importante privind soarta recoltei din acest an.

Odată încheiată participarea elevilor în campania agricolă și reveniți pe băncile școlilor, obiectivul fundamental al organizațiilor U.T.C. din școli trebuie să-l constituie în continuare creșterea răspunderii acestora pentru însușirea cunoștințelor teoretice și practice, formarea unei conștiințe înaintate față de muncă și învățatură. Tot ceea ce urmează să faem în continuare ca organizație revoluționară de tineret trebuie să se subordoneze acestui imperativ, folosind în acest scop toate pirghiile de care dispune Uniunea Tineretului Comunist pentru a ridica nivelul de pregătire profesională și politică, pentru educarea întregului tineret școlar pentru muncă și viață.

GHEORGHE BADEA
activist, secția școlii a C.C. al U.T.C.

Preocupări pentru aplicarea noii programe în învățămîntul preșcolar

ÎN JUDEȚUL NEAMȚ

Noua programă, concepută într-un sistem unitar și deosebit de bine structurată în cele opt capitole, vizează realizarea obiectivelor generale ale instrucției și educației. Apreciem, în mod deosebit, că în noua programă s-au integrat, în diferite capitole, activitățile politico-educative specifice organizației „Șoimii patriei”, accentuându-se astfel educația moral-politică, patriotică și revoluționară prin forme accesibile copiilor. De asemenea, considerăm că actuala programă este mai bine corelată cu programele clasei I. Acest aspect a fost remarcat și apreciat și de învățători cu ocazia unei consfătuiri realizate recent în județ.

Ne bucură faptul că planul de învățămînt prevede creșterea numărului de activități de dezvoltarea vorbirii la grupele mică și mare, deoarece vorbirea are un rol formativ hotărîtor asupra dezvoltării personalității viitorului elev și cetățean, iar creșterea numărului de activități matematice la grupa mijlocie va stimula dezvoltarea gândirii și a funcțiilor ei.

Pentru aplicarea corectă a programei s-a realizat, la nivelul județului, instruirea tuturor educatoarelor, o planificare anuală orientativă, iar specialiștii de la catedra de educație fizică din cadrul liceului pedagogic s-au angajat să realizeze o planificare detaliată și structurată pe tipuri de exerciții (îmbinarea corectă a acestora), care să respecte particularitățile de vîrstă ale copiilor.

Pentru realizarea concordanței dintre planul de învățămînt la activitățile de matematică de la grupa mijlocie și numărul temelor indicate de programă, un colectiv de educatoare a completat tematica, încît avem convingerea că volumul de cunoștințe transmis va asigura pregătirea copiilor pentru înțelegerea noțiunilor de la grupa mare.

Întregul colectiv de educatoare din județ, profesorii metodiști de la liceul pedagogic, precum și alte cadre didactice care predau diferite discipline apreciază că aplicarea corectă a programei impune cu stringență editarea unui manual (îndrumător) ajutător, cu îndrumări metodice pentru fiecare acti-

vită, precum și cu poeziile, cîntecele, poveștile nou introduse în programă.

La nivelul județului nostru ne-am propus să realizăm, cu sprijinul Casei corpului didactic, un „buletin informativ” care să cuprindă materiale ajutoare pentru aplicarea programei.

Ne vom strădui ca prin întreaga organizare de viață și de activitate a copiilor în grădinițe să-i educăm prin muncă și pentru muncă, să le cultivăm hărnicia și dorința de a fi folositori patriei.

ELENA IORDACHE
inspector la Inspectoratul școlar al județului Neamț

ÎN JUDEȚUL OLT

Inspectoratul școlar al județului Olt a căutat ca, prin acțiunile întreprinse și prin cele propuse în perioada următoare, să asigure, însușirea riguroasă a prevederilor programei de către toate cadrele didactice din rețeaua preșcolară. În acest sens, studiului individual i s-au adăugat referate de specialitate întocmite de educatoare și învățători cu o bogată experiență și rezultate deosebite în muncă, de profesori de la Liceul pedagogic Slatina și Consiliul județean al organizației pionierilor și șoimilor patriei.

În cadrul dezbaterilor care au avut loc cu educatoarele la nivelul județului, s-a evidențiat caracterul deschis, atotcuprinzător al programei care ordonează într-un sistem unitar de educație și instrucție nu numai activitățile obligatorii din grădiniță, ci și pe cele liber alese sau specifice șoimilor patriei, păstrînd în același timp numeroase punți de legătură cu familia și școala.

Pentru a realiza o observare activă, eficientă și nemijlocită în cadrul activităților de cunoaștere a mediului înconjurător, în numeroase grădinițe din mediul rural și urban s-au organizat, din inițiativa Inspectoratului școlar microcolțuri dendrologice, solarii sau microsere în cadrul cărora, prin îngrijire și supraveghere copiii observă dezvoltarea plantelor, modificările lor în funcție de anotimp.

În alte grădinițe copiii cresc pești de acvariu, păsări sau iepuri de casă. Au devenit, de asemenea, o practică curentă vizitele în unitățile economice, pe șantierul de construcții, prilej cu care copiii intră în cunoștință cu realitățile concrete ale localității în care trăiesc.

Acordînd o atenție deosebită însușirii cunoștințelor matematice, formării gândirii logice la copii și pentru a veni în sprijinul educatoarelor, în cadrul atelierelor școlărești s-au construit truse logico-matematice pentru toate grădinițele din județ.

Valorificînd experiența unor colective de educatoare de la grădinițele din orașele Slatina, Caracal, Corabia Balș, s-a trecut, la întocmirea de album tematice ca: „Țara copilăriei ferice”, „Copiii lumii doresc pacea”, „Din viața și activitatea tovarășului Nicolae Ceaușescu”, „Țara mea — mîndră grădină”, „Portul popular românesc”, „Fiii mesterului Manole” etc.

Atît în colecționarea materialelor ilustrate cît și în întocmirea albumelor au fost antrenați copiii de grupele mijlocii și mari. Fiind deosebit de atractive ele s-au dovedit de un real folos în realizarea activităților moral-politice și patriotice.

Pentru a spori competența educatoarei în desfășurarea activităților artistico-plastice, avîndu-se în vedere și lipsa unei metodici de specialitate pe centre de comune și orașe sint în curs de desfășurare întîlniri ale educatoarelor cu profesori de desen și artiști plastici în cadrul cărora, pe lîngă îndrumarea educatoarelor în formarea mîinii copilului pentru scris, prin exerciții grafice, se pune un mare accent pe formarea gustului estetic, tehnica picturii, citirea și aprecierea lucrării plastice etc.

Tot ca o experiență pozitivă, care a căpătat o largă arie de cuprindere în județul Olt, menționăm folosirea în cadrul activităților practice a resturilor de materiale (tesături, tricotațe, folie de aluminiu, bucăți de plajă și lemn) procurate de la întreprinderile de profil. Am evidențiat cîteva din inițiativele și preocupările educatoarelor din județul Olt pentru a pune în valoare largile posibilități pe care le oferă noua programă în realizarea unui proces instructiv-educativ unitar, în strînsă legătură cu cerințele școlii în care rolul educatoarei rămîne definitoriu.

ELENA TRĂSCULEASA
inspector la Inspectoratul școlar al județului Olt

Pionierii și școlarii la stringerea recoltei

Alături de întregul nostru popor, răspunzînd chemării conducerii partidului, a tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România, pionierii și școlarii din țara noastră au participat cu entuziasm în această perioadă la lucrările din campania agricolă de toamnă.

Astfel, pînă în prezent, peste 1 200 000 de pionieri și școlari au participat la efectuarea lucrărilor agricole de toamnă, la pregătirea condițiilor necesare obținerii unei recolte bogate în anul 1980.

În plus, față de aceștia, un număr important de pionieri și școlari, au fost antrenați în afara orelor de curs, în timpul lor liber, duminică, la lucrările de recoltare.

Pe baza angajamentelor proprii, suplimentare ale consiliilor și comandamentelor pionierești, pionierii și școlarii și-au adus o contribuție de remarcă la stringerea la timp și depozitarea în bune condiții a diferitelor produse agricole.

Organizați în echipe și brigăzi, sub conducerea comandanților-instructori, pionierii au răspuns prompt solicitărilor organelor locale de partid și agricole, aducîndu-și un aport substanțial la stringerea recoltelor bogate din această toamnă.

Pionierii și școlarii au participat la o gamă largă de categorii de lucrări cum ar fi: recoltat, depănușat, încărcat și depozitat porumb, recoltat, sortat, încărcat, depozitat cartofi, floarea-soarelui, sfeclă, legume, struguri, fructe ș.a.

În mod deosebit s-au remarcat județele: Dolj, Buzău, Prahova, Constanța,

Ilfov ș.a., în care, printr-o bună organizare a muncii, printr-o conlucrare permanentă a tuturor factorilor, s-a reușit ca participarea pionierilor și școlarii la aceste lucrări să atingă cotele de eficiență scontate. Menționăm în acest sens doar cîteva date:

- în județul Prahova, pionierii și școlarii au recoltat 135 tone porumb, 100 tone legume, 442 tone fructe etc.;
- în județul Ilfov: 10 500 tone porumb, 4 800 tone cartofi, 10 000 tone legume, 6 400 tone struguri;
- în județul Cluj: 40 000 tone porumb, 24 000 tone cartofi, 600 tone legume, 16 000 tone fructe;
- în județul Dolj: 85 000 tone porumb, 285 tone floarea-soarelui, 450 tone cartofi, 7 680 tone legume, 11 625 tone struguri, 12 450 tone fructe etc.

Analiza desfășurării campaniei agricole de recoltare, a reliefat faptul că,

deși în județe cum sint Iași, Ialomița, Arad ș.a., un număr mare de pionieri și școlari au participat la lucrările de recoltare a unor produse agricole, rezultatele puteau să fie mai bune sub raportul valorificării eficiente a muncii desfășurate, dacă în ansamblul activităților organizate s-ar fi reușit să se asigure o folosire la capacitatea maximă a forțelor mobilizate în această acțiune.

Însușești de perspectivele minunate pe care Directivele Congresului al XII-lea al partidului le deschid dezvoltării țării noastre, pionierii și școlarii s-au angajat ca, în cinstea acestui eveniment, să-și îndeplinească integral, pînă la 15 noiembrie a.c., angajamentele de muncă patriotică pe anul 1979, aducîndu-și în acest fel contribuția la înflorirea și înălțarea pe noi trepte de progres și civilizație a scumpei noastre patrii — România socialistă.

CONSTANTIN HARABOR
activist al Consiliului Național al Organizației Pionierilor

Elevi participînd la acțiunea de recoltare și sortare a porumbului

DE LA MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI ÎNVĂȚĂMÎNTULUI

PERFEȚIONAREA PREGĂTIRII PERSONALULUI DIDACTIC

Potrivit prevederilor Legii educației și învățămîntului, începînd din anul școlar 1979/1980 perfecționarea cadrelor didactice de predare și de conducere se realizează de către Ministerul Educației și Învățămîntului prin unitățile de învățămînt și de cercetare științifică. Pentru organizarea și desfășurarea acestei activități se fac următoarele precizări:

1. ORGANIZAREA ACTIVITĂȚII DE PERFEȚIONARE

1. Perfecționarea pregătirii profesionale a cadrelor didactice din învățămîntul de toate gradele se va realiza după cum urmează:

— profesorii care predau discipline fundamentale și de cultură generală se perfecționează prin cele 7 universități și alte instituții de învățămînt superior de profil;

— profesorii care predau filozofia, economia politică și istoria — de către Ministerul Educației și Învățămîntului, împreună cu Academia „Ștefan Gheorghiu”;

— profesorii care predau discipline de specialitate — prin universități, institute tehnice de învățămînt superior, Academia de studii economice și alte instituții de învățămînt, în funcție de specialitatea fiecăruia;

— învățătorii și educatoarele — prin liceele pedagogice;

— maistrilor-instructori — prin școli de maistri și licee industriale de profil;

— directorii de licee (inclusiv școlile de 10 ani cu treapta I de liceu) — de către Ministerul Educației și Învățămîntului;

— directorii unităților de învățămînt preșcolar, primar și gimnazial — de către inspectoratele școlare;

— personalul de control și îndrumare — de către Ministerul Educației și Învățămîntului;

— personalul didactic din învățămîntul superior — prin unitățile în care lucrează sau prin instituțiile de învățămînt superior de profil, în funcție de specialitatea fiecăruia;

— personalul de conducere din învățămîntul superior — de către Ministerul Educației și Învățămîntului, cu sprijinul Academiei „Ștefan Gheorghiu”.

2. În ceea ce privește cuprinderea cadrelor didactice pe specialități și pe unități de învățămînt, se menționează următoarele:

a) Perfecționarea cadrelor didactice din întreaga țară, la specialitățile unde numărul acestora este mic, se va realiza într-o singură unitate de învățămînt așa cum rezultă din lista de mai jos;

b) Pregătirea pentru obținerea gradelor didactice, a profesorilor care predau economia politică, filozofia și istoria se va realiza prin universități și Academia de studii economice din București;

c) Profesorii care preau limba maghiară vor face perfecționarea la Universitatea din Cluj-Napoca, iar cei care predau limba germană ca limbă maternă, la Universitatea din Timișoara;

d) Directorii liceelor (inclusiv ai școlilor de 10 ani) se vor perfecționa, sub îndrumarea directă a Ministerului Educației și Învățămîntului, prin Universitatea din București, pentru a se asigura orientarea unitară a activității școlilor și pentru realizarea programelor de pregătire cu participarea specialiștilor din Ministerul Educației și Învățămîntului și celelalte ministere și organe centrale care au în subordine unități de învățămînt;

e) Perfecționarea învățătorilor și educatoarelor din fiecare județ se realizează prin liceul pedagogic din județul respectiv, cu sprijinul instituțiilor de învățămînt superior și al unităților de cercetare. Perfecționarea învățătorilor și educatoarelor din județul Covasna, în care nu funcționează liceu pedagogic, se va efectua prin liceul pedagogic din Brașov (în limba română) și liceul pedagogic din Odorheiul Secuiesc (în limba maghiară);

f) Perfecționarea pregătirii politico-educative și metodice a cadrelor ce desfășoară activitate pe linia Organizației Pionierilor și a Organizației șoimilor patriei în școli, grădinițe, comune, orașe și case ale pionierilor și șoimilor patriei se realizează în sistemul propriu al Consiliului Național al Organizației Pionierilor;

g) Perfecționarea educatorilor din școlile speciale pentru copiii cu deficiențe intelectuale, fizice sau senzoriale și din casele de copii, indiferent de specialitatea acestora, va fi axată pe probleme specifice activității din aceste unități și se va realiza prin Universitățile din București, Cluj-Napoca și Iași.

3. Instituțiile de învățămînt superior care îndeplinesc sarcini de perfecționare a cadrelor didactice, pe specialități și cu precizarea județelor repartizate, sînt prezentate mai jos:

1. UNIVERSITATEA BUCUREȘTI

Specialitatea **Limba română**, județele Argeș, Dimbovița, Ialomița, Ilfov, Teleorman, Brăila, Buzău, Prahova, Constanța, Tulcea și municipiul București.

Specialitățile **Limba engleză și Limba rusă**, județele Argeș, Dimbovița, Ialomița, Ilfov, Teleorman, Constanța, Buzău, Prahova, Olt, Vilcea, Dolj, Gorj, Brașov și municipiul București.

Specialitatea **Limba franceză**, județele Argeș, Dimbovița, Ialomița, Ilfov, Teleorman, Prahova, Buzău, Constanța, Brașov și municipiul București.

Specialitatea **Limba germană**, județele Argeș, Dimbovița, Ialomița, Ilfov, Teleorman, Prahova, Buzău,

Constanța, Brașov, Olt, Brăila, Tulcea, Vilcea, Dolj, Gorj și municipiul București.

Specialitățile **Limba spaniolă, Limba italiană, Limba latină, Limba sîrbă, Limba slovacă și Limba ucraineană** din toate județele țării.

Specialitatea **Matematică**, județele Argeș, Dimbovița, Ialomița, Ilfov, Prahova, Buzău, Brăila, Tulcea, Constanța, Teleorman și municipiul București.

Specialitatea **Fizică**, județele Argeș, Dimbovița, Brașov, Prahova, Buzău, Brăila, Tulcea, Ilfov, Constanța, Teleorman, Ialomița și municipiul București.

Specialitatea **Biologie**, județele Argeș, Dimbovița, Brașov, Prahova, Buzău, Brăila, Tulcea, Ilfov, Constanța, Teleorman, Ialomița, Olt, Vilcea, Dolj, Gorj, și municipiul București.

Specialitățile **Geografie și Istorie**, județele Argeș, Dimbovița, Brașov, Prahova, Buzău, Brăila, Tulcea, Constanța, Ilfov, Ialomița, Teleorman, Olt, Vilcea, Dolj, Gorj, Mehedinți, Caraș-Severin, Timiș și municipiul București.

Specialitatea **Defectologie**, județele Argeș, Dimbovița, Brașov, Prahova, Buzău, Brăila, Tulcea, Constanța, Ilfov, Ialomița, Teleorman, Olt, Vilcea, Dolj, Gorj, Mehedinți, Caraș-Severin, Timiș, București, Vrancea, Galați, Bacău, Vaslui, Iași, Neamț, Suceava, Botoșani.

Specialitățile **Filozofie, Pedagogie, Psihologie, Drept, Geologie și Directorii licee** (inclusiv școli de 10 ani) din toate județele țării.

2. UNIVERSITATEA IAȘI

Specialitățile **Limba română, Limba germană, Matematică, Fizică, Biologie, Geografie și Istorie**, județele Botoșani, Suceava, Neamț, Bacău, Vaslui, Iași, Galați, Vrancea.

Specialitățile **Limba engleză, Limba franceză, Limba rusă și Ed. fizică**, județele Botoșani, Suceava, Neamț, Bacău, Vaslui, Iași.

3. UNIVERSITATEA CLUJ-NAPOCA

Specialitățile **Limba română, Limba engleză, Limba franceză, Limba germană, Limba rusă, Fizică, Biologie și Ed. fizică**, județele Satu Mare, Maramureș, Bihor, Sălaj, Bistrița-Năsăud, Alba, Sibiu, Mureș, Harghita, Covasna, Cluj.

Specialitatea **Limba maghiară** din toate județele țării.

Specialitatea **Matematică**, județele Satu Mare, Maramureș, Bihor, Sălaj, Bistrița-Năsăud, Alba, Mureș, Cluj.

Specialitatea **Chimie**, județele Satu Mare, Maramureș, Bihor, Arad, Sălaj, Alba, Bistrița-Năsăud, Mureș, Hunedoara, Cluj, Covasna, Harghita.

Specialitatea **Fizică**, județele Satu Mare, Maramureș, Bihor, Sălaj, Alba, Bistrița-Năsăud, Mureș, Covasna, Harghita, Sibiu, Cluj.

Specialitățile **Istorie și Geografie**, județele Satu Mare, Maramureș, Bihor, Arad, Sălaj, Bistrița-Năsăud, Alba, Mureș, Hunedoara, Covasna, Harghita, Sibiu, Cluj.

Specialitatea **Defectologie**, județele Covasna, Harghita, Mureș, Cluj, Bistrița-Năsăud, Sălaj, Satu Mare, Maramureș, Bihor, Arad, Alba, Sibiu, Hunedoara.

Specialitatea **Chimie tehnologică**, județele Alba, Satu Mare, Sibiu, Maramureș, Sălaj, Bistrița-Năsăud, Mureș, Harghita, Covasna, Cluj.

4. UNIVERSITATEA TIMIȘOARA

Specialitățile **Limba română, Limba franceză, Matematică și Fizică**, județele Timiș, Arad, Caraș-Severin, Hunedoara.

Specialitățile **Limba engleză, Limba rusă, Limba germană, Biologie și Ed. fizică**, județele Timiș, Arad, Caraș-Severin, Hunedoara, Mehedinți.

5. UNIVERSITATEA CRAIOVA

Specialitățile **Limba română, Limba franceză, Matematică și Fizică**, județele Dolj, Gorj, Mehedinți, Olt, Vilcea.

Specialitatea **Agronomie**, județele Mehedinți, Gorj, Dolj, Olt, Vilcea.

6. UNIVERSITATEA BRAȘOV

Specialitatea **Matematică**, județele Brașov, Covasna, Harghita, Sibiu.

Specialitățile **Silvicultură, Ind. lemnului și Auto-rutier**, din toate județele țării.

7. UNIVERSITATEA GALAȚI

Specialitățile **Limba franceză, Limba engleză, Limba rusă și Ed. fizică**, județele, Galați, Brăila, Vrancea, Tulcea.

Specialitățile **Ind. alimentară și Mecanică nave** din toate județele țării.

8. CONSERVATORUL DE MUZICĂ „C. PORUMBESCU”, BUCUREȘTI

Specialitățile **Muzică și Muzică instrumentală**, județele Argeș, Dimbovița, Ialomița, Buzău, Prahova, Tulcea, Brăila, Constanța, Ilfov, Teleorman, Olt, Vilcea, Dolj, Gorj, Mehedinți, Caraș-Severin, Timiș, Brașov și municipiul București.

9. CONSERVATORUL DE MUZICĂ „GH. DIMA”, CLUJ-NAPOCA

Specialitățile **Muzică și Muzică instrumentală**, județele Arad, Hunedoara, Alba, Sibiu, Bihor, Maramureș,

Satu Mare, Sălaj, Bistrița-Năsăud, Mureș, Covasna, Harghita, Cluj.

10. CONSERVATORUL „G. ENESCU”, IAȘI

Specialitățile **Muzică, Muzică instrumentală și Desen**, județele Galați, Vrancea, Bacău, Vaslui, Neamț, Suceava, Botoșani, Iași.

11. INSTITUTUL DE EDUCAȚIE FIZICĂ ȘI SPORT, BUCUREȘTI

Specialitatea **Educație fizică**, județele Gorj, Dolj, Olt, Vilcea, Teleorman, Argeș, Prahova, Dimbovița, Buzău, Ilfov, Ialomița, Constanța și municipiul București.

12. INSTITUTUL DE ARTĂ TEATRALĂ ȘI CINEMATOGRAFICĂ, BUCUREȘTI

Specialitățile **Actorie și Regie** din toate județele țării.

13. INSTITUTUL DE ARTE PLASTICE „N. GRIGORESCU”, BUCUREȘTI

Specialitatea **Desen**, județele Argeș, Dimbovița, Ialomița, Buzău, Prahova, Brăila, Tulcea, Constanța, Ilfov, Teleorman, Olt, Vilcea, Dolj, Gorj, Mehedinți, Caraș-Severin, Timiș, Brașov și municipiul București.

14. INSTITUTUL DE ARTE PLASTICE „I. ANDREESCU”, CLUJ-NAPOCA

Specialitatea **Desen**, județele Arad, Hunedoara, Alba, Sibiu, Bihor, Maramureș, Satu Mare, Sălaj, Bistrița-Năsăud, Mureș, Covasna, Harghita, Cluj.

15. INSTITUTUL POLITEHNIC, BUCUREȘTI

Specialitatea **Tehnologia construcțiilor de mașini**, județele Botoșani, Neamț, Suceava, Bacău, Iași, Vrancea, Vaslui, Galați, Tulcea, Constanța, Brăila, Buzău, Prahova, Ialomița, Dimbovița, Ilfov, Teleorman, Olt, Vilcea, Argeș, Dolj, Gorj, Mehedinți, Brașov și municipiul București.

Specialitatea **Mecanică agricolă**, județele Tulcea, Constanța, Brăila, Buzău, Prahova, Ialomița, Dimbovița, Ilfov, Teleorman, Argeș, Olt, Vilcea, Dolj, Gorj, Mehedinți, Brașov și municipiul București.

Specialitatea **Electrotehnică**, județele Brașov, Harghita, Bistrița-Năsăud, Covasna, Mehedinți, Dolj, Olt, Gorj, Vilcea, Teleorman, Argeș, Dimbovița, Prahova, Buzău, Ilfov, Brăila, Ialomița, Constanța, Tulcea și municipiul București.

Specialitatea **Metalurgie**, județele Botoșani, Suceava, Neamț, Bacău, Iași, Vaslui, Vrancea, Galați, Tulcea, Constanța, Brăila, Buzău, Prahova, Ialomița, Ilfov, Dimbovița, Teleorman, Argeș, Olt, Vilcea, Dolj, Gorj, Mehedinți, Caraș-Severin, Brașov și municipiul București.

Specialitățile **Mașini unelte, Aeronave, Mașini termice, Mecanică fină, Utilaj tehnologic, Material rulant de cale ferată, Electronică-telecomunicații, Automatizări-calculatoare, Energetică și Rețele electrice** din toate județele țării.

16. INSTITUTUL NAȚIONAL DE CHIMIE, BUCUREȘTI

Specialitatea **Chimie**, județele Mehedinți, Gorj, Dolj, Olt, Vilcea, Argeș, Dimbovița, Prahova, Buzău, Brăila, Tulcea, Constanța, Ialomița, Ilfov, Teleorman, Caraș-Severin, Timiș, Brașov și municipiul București.

Specialitatea **Tehnologie chimică**, județele Gorj, Mehedinți, Dolj, Olt, Vilcea, Argeș, Dimbovița, Prahova, Buzău, Brăila, Tulcea, Constanța, Ialomița, Ilfov, Teleorman, Brașov și municipiul București.

17. INSTITUTUL POLITEHNIC „TR. VUIA”, TIMIȘOARA

Specialitățile **Tehnologia construcțiilor de mașini, Construcții și Tehnologie chimică**, județele, Arad, Mehedinți, Hunedoara, Caraș-Severin, Timiș.

Specialitățile **Mecanică agricolă și Electrotehnică**, județele Satu Mare, Maramureș, Sălaj, Cluj, Bihor, Arad, Alba, Hunedoara, Sibiu, Caraș-Severin, Timiș. Specialitățile **Utilaj și sudură și Mașini hidraulice** din toate județele țării.

18. INSTITUTUL POLITEHNIC CLUJ-NAPOCA

Specialitățile **Tehnologia construcțiilor de mașini și Construcții**, județele Bihor, Maramureș, Sălaj, Satu Mare, Bistrița-Năsăud, Mureș, Harghita, Covasna, Sibiu, Alba, Cluj.

Specialitatea **Metalurgie**, județele Bihor, Maramureș, Satu Mare, Sălaj, Bistrița-Năsăud, Mureș, Harghita, Covasna, Sibiu, Alba, Arad, Hunedoara, Timiș, Cluj.

19. INSTITUTUL POLITEHNIC „GH. ASACHI”, IAȘI

Specialitățile **Chimie, Tehnologie chimică, Mecanică agricolă, Electrotehnică, Construcții**, județele Botoșani, Suceava, Iași, Vaslui, Bacău, Neamț, Vrancea, Galați.

Specialitatea **Industrie ușoară** din toate județele țării.

20. INSTITUTUL DE CONSTRUCȚII BUCUREȘTI

Specialitatea **Construcții**, județele Gorj, Dolj, Olt, Vilcea, Dimbovița, Argeș, Prahova, Buzău, Brăila, Tulcea, Constanța, Ialomița, Ilfov, Teleorman, Brașov și municipiul București.

21. INSTITUTUL DE MINE PETROȘANI

Specialitatea **Mine** din toate județele țării.

PERFECTIONAREA PREGĂTIRII PERSONALULUI DIDACTIC

(Urmare din pag. a 9-a)

22. INSTITUTUL DE PETROL ȘI GAZE PLOIEȘTI

Specialitatea **Petrol și gaze** din toate județele țării.

23. INSTITUTUL AGRONOMIC, BUCUREȘTI

Specialitatea **Agronomie**, județele Dimbovița, Argeș, Prahova, Buzău, Brăila, Tulcea, Constanța, Ialomița, Ilfov, Teleorman, Brașov, Mureș, Bistrița-Năsăud și municipiul București.

24. INSTITUTUL AGRONOMIC TIMIȘOARA

Specialitatea **Agronomie**, județele Hunedoara, Sibiu, Arad, Timiș, Caraș-Severin.

25. INSTITUTUL AGRONOMIC, IAȘI

Specialitatea **Agronomie**, județele Botoșani, Suceava, Neamț, Iași, Vaslui, Bacău, Vrancea, Galați.

26. INSTITUTUL AGRONOMIC „DR. PETRU GROZA” CLUJ-NAPOCA

Specialitatea **Agronomie**, județele Satu Mare, Maramureș, Bihor, Sălaj, Cluj, Alba, Covasna, Harghita.

27. INSTITUTUL DE MARINĂ, CONSTANȚA

Specialitatea **Navigație** din toate județele țării.

28. INSTITUTUL DE ARHITECTURĂ, BUCUREȘTI

Specialitatea **Arhitectură**, din toate județele țării.

29. ACADEMIA DE STUDII ECONOMICE, BUCUREȘTI

Specialitățile **Economie, Contabilitate, Comerț** etc. din toate județele țării.

30. INSTITUTUL DE MEDICINĂ ȘI FARMACIE DIN BUCUREȘTI

Specialitatea **Medicină**, din toate județele țării.

Lista școlilor de maștri și a liceelor prin care se realizează perfecționarea maștrilor-instrucitori se va trimite inspectoratelor școlare și ministerelor tutelare de școli.

4. Programarea cadrelor didactice la activitatea de perfecționare se va face prin grija inspectoratelor școlare județene, precum și a ministerelor economice și a celorlalte organe centrale care au în subordine școli (pentru cadrele care predau discipline de specialitate sau conduc activități tehnico-productive).

Toate cadrele didactice de predare vor fi cuprinse la cursuri de perfecționare cel puțin o dată la cinci ani. Personalul didactic care urmează cursuri de pregătire pentru examenul de definitivare sau pentru obținerea gradelor didactice se consideră că a îndeplinit obligația de a participa la cursurile de perfecționare pentru perioada respectivă.

Cadrele didactice de conducere, îndrumare și control vor participa la programe de perfecționare pe probleme de conducere științifică a unităților și de inspecție școlară pe parcursul primului an școlar de la numirea lor în funcție.

II. FORMELE DE PERFECTIONARE

1. Perfecționarea pregătirii personalului didactic din învățământul preșcolar, primar, gimnazial, liceal, profesional și de maștri, din învățământul superior, precum și a cadrelor de conducere, îndrumare și control din învățământ va consta în **studiu individual** pe baza unor programe de un an, precum și în participarea la următoarele forme de activitate:

A. Pentru învățători și educatoare:

a) cursuri de perfecționare cu durata de un an, la **fiecare cinci ani**, organizate pe baza studiului individual și a unei sesiuni de activitate colectivă, pe timp de trei săptămâni, în perioada vacanțelor;

b) activități metodico-științifice organizate la Casele județene ale corpului didactic în comisiile metodice, cercurile pedagogice etc.;

c) consfătuiri anuale organizate de inspectoratele școlare înainte de deschiderea anului de învățământ;

d) activități de pregătire a examenelor pentru definitivarea în funcția didactică și pentru obținerea gradelor didactice;

e) instruire periodică pe probleme profesionale, pedagogice și politico-educative de actualitate.

B. Pentru profesori:

Aceleași forme de activitate prevăzute pentru învățători și educatoare, dar diferențiate în raport de specialitate.

Profesorii care predau discipline tehnice și tehnologice efectuează și stagii în unități productive de profil, timp de un trimestru școlar, la fiecare cinci ani (vor fi exceptați specialiștii care lucrează în producție). De asemenea, la începutul activității în învățământ, acești profesori efectuează un curs de două săptămâni pentru pregătirea lor pedagogică, psihologică și metodică.

Totodată, profesorii vor participa și la acțiunile de informare științifică și de cercetare organizate de societățile științifice ale cadrelor didactice.

C. Pentru personalul didactic din învățământul superior:

a) seminarii periodice cu durata de două-trei zile, pe centre universitare, pentru dezbateri a unor probleme de specialitate, aprofundarea unor probleme noi din hotărârile de partid și de stat;

b) activități de perfecționare organizate în catedră (dezbateri, schimburi de experiență, demonstrații etc.), manifestări tehnico-științifice de specialitate, consfătuiri, simpozioane ș.a.;

c) cursuri postuniversitare și doctorat.

De asemenea, cadrele didactice din învățământul superior efectuează, o dată la cinci ani, stagii cu durata de unul-două semestre universitare, în unități de producție, de cercetare științifică și inginerie tehnologică de proiectare sau în alte unități socialiste de profil.

D. Pentru cadrele de conducere, îndrumare și control din învățământ:

a) studii de pregătire cu durata de două-trei săptămâni;

b) activități de instruire, dezbateri, schimburi de experiență și alte activități, pe parcursul exercitării funcției.

2. Activitățile de perfecționare a cadrelor didactice se vor desfășura într-o concepție unitară, pe baza programelor de perfecționare aprobate de Ministerul Educației și Învățământului și cu participarea specialiștilor din cercetare, proiectare și producție. În acest scop, instituțiile de învățământ superior vor asigura participarea la realizarea programelor de perfecționare a specialiștilor din unitățile de cercetare și filialele acestora, cu deosebire la disciplinele fundamentale.

Cursurile de perfecționare se vor încheia în toate cazurile prin susținerea unei lucrări pe o temă de specialitate și un colocviu. În funcție de specialitate, verificarea pregătirii cursanților se va face și prin activități practice. Absolvenții vor primi certificate de absolvire a cursurilor.

Orientarea și îndrumarea unitară a acțiunilor de perfecționare se vor asigura prin instruire, schimburi de experiență, ca și prin colective de control organizate de Ministerul Educației și Învățământului în colaborare cu celelalte ministere și organe centrale interesate.

3. Pe lângă cursurile de perfecționare se vor organiza, în continuare, cursuri de pregătire pentru susținerea examenelor de definitivare în învățământ sau pentru obținerea gradelor didactice. Aceste cursuri au aceeași durată ca și cursurile de perfecționare.

4. Inspectoratele școlare județene vor organiza cursuri de pregătire pentru profesorii încadrați temporar în învățământul preșcolar sau primar. Aceste cursuri se vor desfășura în vacanțele școlare astfel ca în fiecare etapă să se parcurgă temele care vor fi predată în trimestrul următor și problemele metodice de bază.

Astfel de cursuri se vor organiza cu sprijinul instituțiilor de învățământ superior, și pentru profesorii care predau alte specialități decât cele pentru care au calificare.

5. Pentru pregătirea psiho-pedagogică și metodică a specialiștilor din producție care desfășoară activitate didactică, inspectoratele școlare, cu sprijinul instituțiilor de învățământ superior și al ministerelor care au în subordine școli, vor organiza programe de perfecționare fără scoatere din activitate.

6. Cursurile de perfecționare se vor organiza, de regulă, în timpul vacanțelor școlare. Pentru cadrele didactice din orașe cursurile pot fi organizate și în timpul anului școlar, în funcție de posibilități, fără scoatere de la catedră, în zilele stabilite împreună cu inspectoratele școlare județene. În aceste cazuri conducerea școlilor în care lucrează cadrele didactice cuprinse la cursuri le vor asigura condiții de participare la activitățile de perfecționare.

7. În vederea bunei desfășurări a cursurilor de perfecționare, organizate de inspectoratele școlare județene, pentru educatoare și învățători, universitățile vor realiza stagii scurte de instruire a profesorilor care vor desfășura activități la aceste cursuri.

III. CONȚINUTUL ACTIVITĂȚII DE PERFECTIONARE

1. Cursurile de perfecționare și de pregătire pentru definitivare în învățământ și pentru obținerea gradelor didactice se vor desfășura pe baza programelor aprobate de Ministerul Educației și Învățământului. În acest scop, se vor alcătui colective de cadre didactice, cercetători și alți specialiști care vor elabora noi programe de perfecționare pentru fiecare specialitate. Aceste programe vor fi aprobate de minister și publicate în broșuri, ca suplimente ale revistei „Tribuna școlii”.

2. Pentru orientarea lucrărilor de cercetare științifică elaborate pe teme din domeniul specialității sau al metodicii predării acesteia, în vederea obținerii gradului I, către problemele principale ale îmbunătățirii activității de instruire și educare, se vor elabora — odată cu programele de perfecționare — tematici pe specialități. Aceste tematici vor fi publicate în „Tribuna școlii” din noiembrie a.c.

Prin Institutul de cercetări pedagogice și psihologice se va realiza o mai bună coordonare a activității de cercetare a cadrelor didactice și valorificarea rezultatelor acestor cercetări în lucrările pentru obținerea gradului I.

3. Programele cursurilor de perfecționare vor cuprinde teme vizând:

a) pregătirea politico-ideologică, axată îndeosebi pe problemele actuale ale politicii interne și internaționale a Partidului Comunist Român;

b) cunoașterea problemelor noi ale specialității și metodica de predare a acesteia;

c) pregătirea pedagogică și psihologică.

În programele de perfecționare, la toate specialitățile, se vor prevedea teme privind metodele moderne de instruire și metodologia verificării și aprecierii rezultatelor școlare.

Programele de perfecționare se vor realiza prin: expuneri, seminarii, dezbateri, demonstrații, activități practice, elaborarea unor lucrări și proiecte etc., acordându-se prioritate metodelor participative și cu caracter practic-demonstrativ prin care se oferă modele de activitate eficientă cu elevii.

4. Lucrările metodico-științifice pentru gradul I ale profesorilor din seria 1978—1980 vor fi preluate de la fostul Institut central pentru perfecționarea personalului didactic și fostul Centru pentru perfecționarea pregătirii personalului didactic din învățământul tehnic-profesional (și filialele acestora) de unitățile de învățământ care primesc sarcini de perfecționare. Aceste lucrări vor fi recenzate de cadrele didactice care au îndrumat elaborarea lor, dacă acestea funcționează în cadrul instituțiilor de învățământ superior. Lucrările elaborate sub îndrumarea cadrelor didactice care nu mai funcționează în învățământul superior vor fi redistribuite altor specialiști. Se menționează că recenzarea lucrărilor se poate face numai de către profesori, conferențieri și lectori.

Lucrările metodico-științifice ale învățătorilor și educatoarelor, seria 1978—1980, vor fi preluate de la fostul Institut central pentru perfecționarea personalului didactic (și filialele acestuia) de către inspectoratele școlare județene. Lucrările care nu au fost încă recenzate vor fi repartizate în acest scop cadrelor didactice de la liceele pedagogice, inspectorilor școlari sau altor profesori metodiști din învățământul liceal care au cel puțin gradul II.

5. Rezultatele la recenzarea lucrărilor de gradul I se vor comunica celor interesați — prin afișare și prin înștiințarea inspectoratelor școlare — până la 15 noiembrie a.c.

6. Înscrierea cadrelor didactice pentru definitivarea și pentru obținerea gradelor didactice în anul școlar 1979/1980 se va face, potrivit normelor legale în vigoare, la inspectoratele școlare, respectiv ministerele tutelare, până la 30 octombrie 1979. Dosarul de înscriere, pe lângă actele necesare, va cuprinde și o fișă după modelul publicat în pagina a 2-a a acestui număr de revistă.

7. Examenele pentru definitivare și pentru obținerea gradelor didactice constau din: inspecție specială, precum și din următoarele probe scrise și orale:

a) Examen de definitivare

Pentru educatoare:

- limba și literatura română sau limba și literatura maternă (scris și oral);
- probleme de psihologia copilului preșcolar și de pedagogie preșcolară (oral).

Pentru învățători:

- limba și literatura română sau maternă (scris);
- matematică (oral);
- probleme de psihologia copilului și pedagogie școlară (oral);
- socialism științific (oral).

Învățătorii și educatoarele de la unitățile școlare cu limbi de predare ale naționalităților conlocuitoare vor susține și o probă orală la limba și literatura română.

Pentru profesori:

- obiectul de specialitate (scris și oral);
- probleme de psihologia copilului și pedagogie școlară (oral);
- socialism științific (oral).

b) Examen pentru obținerea gradului II

Pentru educatoare:

- literatura pentru copii;
- metodică activității instructiv-educative din învățământul preșcolar;
- pedagogie preșcolară;
- probleme ale construcției socialiste în Republica Socialistă România.

Pentru învățători:

- limba română (maternă) și metodică predării limbii române (materne);
- matematică și metodică predării matematicii;
- pedagogie școlară;
- probleme ale construcției socialiste în Republica Socialistă România.

Pentru profesori:

- obiectul de specialitate;
- metodică predării specialității;
- pedagogie școlară;
- probleme ale construcției socialiste în Republica Socialistă România.

c) Activitatea de perfecționare în vederea obținerii gradului I se desfășoară pe o perioadă de doi ani școlari și cuprinde etapele:

— etapa I, susținerea examenului de „Probleme ale construcției socialiste în Republica Socialistă România”;

— etapa a II-a, elaborarea și recenzarea lucrării de cercetare științifică pe o temă de specialitate sau de metodică specialității;

— etapa a III-a, efectuarea inspecției speciale;

— etapa a IV-a, susținerea lucrării.

8. Institutul de cercetări pedagogice și psihologice va participa la elaborarea programelor de perfecționare și a unor îndrumări metodice, pe baza rezultatelor cercetărilor și experimentelor întreprinse.

Biblioteca centrală pedagogică, Revista de pedagogie, Revista Forum, Revista învățământului liceal, tehnic și profesional și „Tribuna școlii” vor sprijini acțiunea de informare metodico-științifică a cadrelor didactice prin materiale documentare, bibliografii și alte materiale prin care este generalizată experiența înaintată din unitățile de învățământ.

Publicațiile pedagogice vor cuprinde sistematic consultații de specialitate și vor avea rubrici permanente cu materiale de informare în sprijinul perfecționării pregătirii profesionale a personalului didactic.

Recoltarea plantelor medicinale — acțiune cu amplă valoare educativă și socială

Din punct de vedere instructiv, ce lecție de botanică mai frumoasă poate exista decît lecția în mijlocul naturii? Iar micile excursii făcute în căutarea bazinelor de plante medicinale sînt un bun prilej de cunoaștere a orizontului local.

Dar, recoltarea acestor minunate plante de leac are și din punct de vedere economic o importanță deosebită, cu dublu câștig: pe de o parte pentru industria de medicamente și celelalte ramuri pentru care acestea reprezintă o indispensabilă materie primă, iar pe de altă parte valorificarea lor poate aduce venituri importante care se pot converti în materiale sportive și excursii, aparatură pentru laboratoarele școlii sau pentru ateliere.

Ca și orice activitate și aceasta — pentru a da rezultate — trebuie să fie bine organizată. Prezentăm

unele succinte indicații cu caracter metodic pentru principalele momente pe care le comportă acțiunile de recoltare a plantelor medicinale.

● PREGĂTIREA RECOLTĂRII.

— Fie pentru acțiuni colective, fie pentru recoltare individuală, activitatea respectivă trebuie să fie precedată de un scurt instructaj în care să prezinte practic plantele ce se pot recolta în zona și perioada respectivă, modul concret de recoltare, materialele care trebuie pregătite (coșuri, sași, foarfeci sau alte unelte specifice). Materialul natural este absolut necesar, putîndu-se folosi suplimentar și planșe sau alte materiale ilustrative.

Într-un mod foarte accesibil se vor prezenta și indicațiile privind păstrarea și uscarea corectă a produselor respective.

Recomandăm — pentru sporirea interesului micilor culegători — să se dea și unele date privind importanța medicinală a plantelor culese.

Considerăm ca fiind primul indicat în instruirea elevilor pe profesorul de biologie din școală. Poate fi solicitat, de asemenea, pentru indicarea plantelor și a modului de recoltare și un cadru tehnic al întreprinderii PLAFAR din zonă.

● **RECOLTAREA.** — Se poate face în cadrul unor acțiuni organizate, fie în cadrul activităților pionieresti, fie în perioada de practică, fie chiar în drum spre obiectivele unde se face practica, respectînd cu strictețe epoca optimă de recoltare și aplicînd metoda de recoltare indicată. Din experiența noastră, o importanță deosebită pentru psihicul elevului o are comensurarea exactă a activității fiecăruia. (Într-o tabără de vară, în urmă cu cîțiva ani, s-a făcut experimental recoltarea cu 2 grupe de copii; cu potențialul aproximativ egal: la prima produsele au fost puse în comun, iar la cea de a doua s-a anunțat că se va cîntări cît a recoltat fiecare, la această din urmă grupă obținîndu-se cu circa 80% mai mult produs).

De asemenea, pe parcursul recoltării, se vor face aprecieri de către cadrele didactice care conduc activitatea, asupra colectivului recoltării.

Recoltarea se poate face și individual, urmînd ca fiecare elev să usuce produsul și să-l aducă la școală la data fixată.

● **USCAREA ȘI PĂSTRAREA PRODUSELOR.** Uscarea condiționează calitatea produselor; uscarea incorectă a compromis uneori acțiuni meritorii de recoltare, iar nereușite în acest gen au darul de a crea un sentiment de insatisfacție la copii și de a-i demobiliza pentru alte acțiuni ulterioare, căci se prevede însăși finalitatea acțiunii respective.

Uscarea se poate face în anumite spații libere din școli (poduri, magazii, stelaje sau rame în camerele de material didactic sau în alte încăperi vacante) sau la fiecare elev în parte.

Centralizarea se va face cu atenție, numai după ce se constată că produsul este bine uscat și cu grijă deosebită de a nu se amesteca diversele plante, care devin astfel inutilizabile.

Există tendința unor școli de a condiționa realizarea plantelor medicinale de preluarea lor în stare proaspătă. Trebuie să arătăm că — pe lângă faptul că uscarea corectă pe cale naturală dă un produs mai de bună calitate — prin uscarea pe cale naturală se contribuie la acțiunea practică de economisire a combustibilului și energiei electrice (de ex. pentru obținerea unui kg. de plantă uscată se folosesc 1,2—2,5 kWh !)

Excepție fac fructele (măceșele, fructele de pădure, de ienupăr, de soc etc.) care se predau în stare proaspătă. Pentru păstrare și ambalare, la solicitarea școlilor, întreprinderile PLAFAR asigură ambalajele specifice.

● **PREOCUPAREA PENTRU PĂSTRAREA POTENTIALULUI PRODUCTIV AL BAZINELOR.** Această acțiune, de asemenea, cu un pronunțat caracter educativ, sînd în conștiința micilor culegători preocuparea pentru conservarea naturii se realizează prin modul de recoltare (lăsîndu-se, de exemplu, exemplare

nerecoltate), dar mai ales culegerea de sămînță care să fie răspîndită în zonele unde se observă că planta are condițiile optime de vegetație.

★

În sprijinul cadrelor didactice care organizează și conduc activitățile de recoltare și uscarea a plantelor medicinale, prezentăm cîteva succinte îndrumări adresate micilor culegători.

● **RECOLTAREA.** Respectați întru totul perioadele optime recomandate pentru fiecare specie; numai atunci se găsește în plante conținutul maxim de substanțe active care le dau valoare medicinală. Culegerea se face numai pe vreme uscată. Proverbul „Cine se scoală de dimineată, departe ajunge”, nu este potrivit și pentru recoltarea plantelor medicinale, căci culese prea devreme, pe rouă, produsele se strică.

Pungile sau sacii din material plastic sînt dușmanii plantelor medicinale, căci prin transpirația produsului recoltat, acesta se înnegrește și se încinge imediat. De aceea, folosiți numai coșulețe, trîstuțe sau sași de material textil.

● Cîteva din principalele metode de recoltare: pentru flori — ciupirea (adică prinderea fiecărei flori în parte) sau tăierea întregii inflorescențe (de ex.: coada șoricelului, salcîmul, socul); pentru frunze — strujirea (adică trecerea rapidă a mîinii de-a lungul ramurii care este ținută între degetul mare și celelalte degete); pentru ierburi (planta întregă) tăierea părții cu frunze a tulpinii sau a ramurilor, fără părțile lemnicate, iar la păpădie și volbură prin smulgere; pentru fructe — recoltarea fruct cu fruct (ca la măceș, porumb sau păducel) sau scuturare (ienupăr).

A recolta nu înseamnă a distruge! Culegeți cu grijă, cu dragoste pentru natură, lăsînd plante nerecoltate care să poată asigura înmulțirea. O acțiune patriotică este re-

coltarea de sămînță de la speciile medicinale, pe care s-o împrăștiem în zonele cele mai favorabile. De asemenea, cu acest material de înmulțire puteți cultiva suprafețe pe lotul școlar, pe terenul microcooperativelor agricole de producție.

Și pentru că „unirea face puterea”, convingeți cît mai mulți prieteni să recolteze alături de voi aceste medicamente din farmacia naturii.

● Ca măsuri de protecție nu se vor recolta de către elevi plante toxice (mătrăgună, măselerită) sau produse pentru care aceștia ar trebui să se urce în arbori.

● **USCAREA.** Predați numai plante uscate pe cale naturală! Prin aceasta, contribuiți la economisirea unor importante cantități de combustibil și la obținerea unor produse de bună calitate.

● Plantele trebuie puse la uscat imediat după recoltare. Dacă le uitați în sași sau în grămezi, păcat de muncă, deoarece mucegăiesc sau se brunifică și nu mai pot fi valorificate.

Plantele trebuie puse la uscat nesuprapuse, deci una lângă alta și nu una peste alta.

● Pentru ca plantele recoltate să poată fi folosite ca medicamente, locul de uscarea trebuie să fie ca o... farmacie, adică curat. Folosiți coli de hirtie albă sau chiar ziare curate.

Unde uscăm produsele? Florile albe (cele de soc sau de urzică moartă albă), codițele de cireș, rădăcinile și cojile se pot usca la soare. Florile colorate, frunzele, plantele întregi se usucă numai la umbră (căci lumina directă le decolorează), în locuri bine aerisite și uscate (cele mai potrivite sînt podurile acoperite cu tablă sau șoproane).

● Pe timpul uscării, produsele se întorc, la început chiar zilnic, dar cu multă grijă, pentru a nu se fărima, a cădea petalele, frunzele etc.

Cum recunoaștem că uscarea este încheiată? Atunci cînd produsul își pierde elasticitatea și se rupe cu zgomot la indoire.

MIRCEA ALEXAN
biolog, Trustul PLAFAR

Plante medicinale care se pot recolta cu elevii în perioada de toamnă

Flori — Flores

Coadă șoricelului — *Achillea Millefolium*
Lumînărica — *Verbascum Sp.*

Frunze — Folium

Afin — *Vaccinium Myrtillus*
Dud — *Morus Sp.*
Frag și căpșun — *Fragaria Sp.*
Merișor — *Vaccinium Vitis Idaea*
Mesteacăn — *Betula Verrucosa*
Mur — *Rubus Fruticosus*
Nalbă mică (cașul popii) — *Malva Neglecta*
Nalbă mare — *Althaea Officinalis*
Nuc — *Juglans Regia*
Plămînică — *Pulmonaria Officinalis*
Păpădie — *Taraxacum Officinale*
Zmeur — *Rubus Idaeus*

Iarba (partea acriană) — Herba

Cimbrisor — *Thymus Serpyllum*
Coadă calului — *Equisetum Arvense*
Coadă racului — *Potentilla Anserina*
Păpădie (cu rădăcină) — *Taraxacum Officinale*
Scai vinăt — *Eryngium Planum*
Sovîr — *Origanum Vulgare*
Tătăneasă — *Symphytum Officinale*
Trei frați pătați — *Viola Tricolor*
Turița mare — *Agrimonia Eupatoria*
Țintaură — *Centaurium Umbellatum*
Unguraș — *Marrubium Vulgare*

Rădăcini — Rizomi — Radix-Rhizoma

Cerențel — *Geum Urbanum*
Iarbă mare — *Inula Helenium*
Păpădie — *Taraxacum Officinale*
Pir medicinal — *Agropyrum Repens*

Fructe — Fructus

Cătină — *Hippophae Rhamnoides*
Fasole (teci) — *Phaseolus Vulgaris*
Ienupăr — *Juniperus Communis*
Măceș — *Rosa Canina*
Păducel — *Crataegus Sp.*

Diverse — Varia

Conuri de hamei — Ștrobili Lupuli
Lichen de stejar — *Evernia Furfuracea*
Lichen de conifere — *Evernia Prunastri*

★

Dacă în localitatea dv. nu există un centru de achiziții PLAFAR, vă puteți adresa pentru asistență tehnică și pentru preluarea produselor la următoarele întreprinderi PLAFAR:

Botoșani — Calea Națională nr. 263, telefon 1 17 20

Deservește jud. Botoșani, Iași, Suceava.

Brăila — Șoseaua Baldovinești nr. 20, telefon 1 31 54

Deservește jud. Brăila, Buzău,

Constanța, Galați, Tulcea, Vrancea.

Brașov — Str. Armatei Roșii nr. 13, telefon 2 16 65

Deservește jud. Brașov, Covasna,

Harghita, Mureș, Sibiu.

București — Str. Emil Bodnăraș nr. 50 telefon 77 65 62

Deservește jud. Argeș, Dimbovița,

Ialomița, Ilfov, Prahova și municipiul București

Cluj-Napoca — Str. Petru Maior nr. 2—4, telefon 1 36 36

Deservește jud. Bistrița-Năsăud,

Cluj, Maramureș, Sălaj.

Craiova — Str. Vlad Tepeș nr. 2, telefon 3 49 40

Deservește jud. Dolj, Gorj, Mehedinți, Olt, Teleorman, Vâlcea.

Oradea — Str. Sucevei nr. 6, telefon 1 11 34

Deservește jud. Arad, Bihor, Satu Mare.

Orăștie — Str. Plantelor nr. 52, telefon 4 19 40

Deservește jud. Alba, Hunedoara.

Roman — Str. Tirului nr. 3, telefon 1 15 63

Deservește jud. Bacău, Neamț, Vaslui.

Timișoara — Str. Girocului nr. 58, telefon 1 58 34

Deservește jud. Caraș-Severin, Timiș.

CIMBRIȘORUL DE CÎMP
(*Thymus serpyllum*)

AFINUL
(*Vaccinium myrtillus*)

COADA RACULUI
(*Potentilla anserina*)

30 DE ANI DE LA CREAREA REPUBLICII DEMOCRATE GERMANE

Școala noastră — mândria noastră

În limbajul de toate zilele al țării noastre există o noțiune care devine cu timpul tot mai mult o denumire de onoare: noțiunea „activist din prima oră”. Nu este un titlu de stat, nu este legat de o medalie sau o decorație. Dar se bucură, totuși, de un prestigiu deosebit; deoarece este vorba de acei oameni, care s-au dedicat din prima oră, imediat după înfrângerea fascismului hitlerist cu energie și devotament făuririi unei vieți noi și mai bune.

Mă mândresc că fac parte din această categorie. Chiar de la începutul atît de greu și pînă astăzi am putut contribui la dezvoltarea învățămîntului în Republica Democrată Germană. Și tocmai de aceea pot confirma cuvînt cu cuvînt cele spuse nu de mult de tovarășul Erich Honecker, secretarul general al C.C. al P.S.U.G.: „Învățămîntul socialist face parte dintre cuceririle revoluționare cele mai de seamă ale poporului nostru. Statul muncitorilor și țăranilor a creat o școală nouă, iar dezvoltarea ei îndrumată de partid nu poate fi despărțită de dezvoltarea întregii societăți. Pe de altă parte, succesele școlii socialiste influențează această dezvoltare a întregii societăți socialiste”.

Încerc să conturez măreția istorică a acestor succese cu ajutorul unor exemple fără să am pretenția de-a fi oferit astfel o imagine perfectă, completă.

De la „gimnaziul de papuc”

la o școală medie generală

Cînd am intrat în 1946 pentru prima oară ca învățător nou într-o sală de clasă era vorba de un așa-zis „gimnaziu al papucilor”: toți copiii satului de la clasa I pînă la clasa a VIII-a erau într-o singură sală, cu un singur învățător care lucra cu ei la toate obiectele. În sala mea de clasă erau 40 de copii și aveam noroc, căci în alte comune, numărul lor era între 60—90 de elevi pentru cîte un învățător. Pe vremea aceea, această formă de învățămînt era foarte răspîndită în mediul rural. Chiar și în 1949, în anul proclamării Republicii Democrată Germane, fiecare a 5-a școală era cîte o astfel de școală-clasă. Dar, ca rezultat al reformei școlii democratice și antifasciste existau deja 675 școli centrale.

Iar, apoi totul a mers repede: în 1951 au luat ființă primele școli medii de 10 ani; în 1959 legea pentru dezvoltarea socială a învățămîntului prevedea ca aceste școli medii de 10 ani să devină școli generale pentru toți copiii țării noastre. Iar, în Legea din 1965 se precizează: Gimnaziul general politehnic de 10 ani este tipul de bază în cadrul învățămîntului social-unitar.

Din anul școlar 1973—1974 și această cerință a fost îndeplinită: gimnaziul de 10 ani este o realitate pentru toți copiii Republicii Democrată Germane.

Despre schimbarea
mentalităților

Regimul hitlerist nu transformase doar satele și orasele într-un cîmp de ruine, ci făcuse ravagii și în viața spirituală culturală. Naționalism, șovinism, anticomunism și ură rasială — toate acestea își mai aveau încă rădăcini în gîndurile oamenilor. Trebuia deci făcut totul pentru a le stîrpi definitiv. Iar aceasta a fost sarcina principală a școlii în primii ani.

Îmi aduc bine aminte cît de greu era să-l convingi pe copii — și mai ales pe părinți — de toate crimele fascismului și să le arăți ce este democrația, prietenia între popoare, internaționalism și solidaritate. Cine se mai gîndește astăzi la tot greul din acei ani! Patriotismul social și internaționalismul proletar caracterizează astăzi gîndirea, sentimentele și activitatea tineretului nostru. Tineretul nostru se mîndrește cu patria lui socialistă, dar știe să aprecieze și succesele celorlalte popoare. Se simte solidar cu toate popoarele care luptă pentru libertate, ca membru al comunității socialiste mondiale.

Conținuturi noi

Din prima mea zi de activitate am ținut ca elevii să fie învățați să muncească, să minuiască uneltele simple. Pe atunci acest lucru era un adevărat „pionierat”, deoarece nu existau planuri de învățămînt, o bază teoretică și nici materiale sau unelte; cît de mult s-au schimbat lucrurile tocmai în această privință! Încă din 1954—1955 unele școli au început să pregătească intrarea elevilor mari în cîmpul muncii; lucrările de atelier se aflau pe prim plan.

Doi ani mai tîrziu, o serie de școli de la sate și orase au introdus o „zi de producție pe săptămînă” — elevii lucrau cîte o dimineață întreagă în întreprindere. Și astfel, au fost făcuți primii pași pentru introducerea învățămîntului politehnic, această verigă hotărîtoare pentru formarea caracterului social în școala noastră.

Astăzi, ni se pare firesc ca peste un milion de elevi din 40 500 de clase să lucreze în circa 5 000 de întreprinderi din industrie, agricultură și construcții. Ei sînt îndrumați de 8 800 de cadre corespunzătoare titlului și 24 500 cadre suplimentare (ingineri, maștri, muncitori calificați) care îi ajută pe elevi să-și însușească deprinderi și noțiuni din tehnică și tehnologie, despre organizarea producției și a economiei. Acum, elevii din clasele mari au posibilitatea să-și aprofundeze cunoștințele în diferite domenii și în afara învățămîntului obligatoriu, în cadrul „colecțivelor de muncă cu program lărgit”, care au fost introduse treptat din anul 1972. Astfel, elevii pot alege dintr-un volum de 32 de programe: de exemplu, „Probleme fundamentale ideologico-filozofice”; „Matematică practică”; „Microbiologie”; „A

găti, a servi, a îngriji”; „Arta decorativă”; „Conversație în limba rusă” etc.

Cît de răspîndită și îndrăgită este această formă de învățămînt o arată și faptul că în 1978 existau peste 17 800 de astfel de colective de muncă care sînt frecventate facultativ de peste 225 000 de elevi, îndrumați de 16 700 de oameni de știință, ingineri, artiști, muncitori calificați și pedagogi. Aceste studii pot fi echivalate cu învățămîntul facultativ.

De la „învățător nou”
la cadru didactic licențiat

Puține măsuri din cadrul învățămîntului au întîmpinat o rezistență atît de înverșunată din partea forțelor reacționare, ca epurarea corpului didactic după înfrîngerea fascismului. La sfîrșitul războiului pe teritoriul Republicii Democrată Germane activau 39 348 de cadre didactice, dintre care 28 179 făcuseră parte din partidul nazist. Cu acestia nu se putea înfăptui o reformă antifascistă democrată a învățămîntului.

Întregul corp didactic trebuia „împropătat”, și anume, într-un timp record. Acest pas cu adevărat revoluționar a fost făcut: în locul pedagogilor de concepție nazistă au intrat 40 000 de „învățători noi” cu o pregătire deseori necorespunzătoare, dar hotărîți să stîrpească ideologia fascistă și să ridice un învățămînt nou. Eu fac parte din această categorie. Am învățat, am studiat și am dat examenele în condiții grele, studiind pînă tîrziu noaptea. Nu toți au putut face față, dar în general lipsa de cadre didactice a fost înlăturată.

În anii 1950—1960 primii absolvenți ai facultăților și școlilor speciale au început munca în școlile din țara noastră. Din 1952, sînt primiți la catedră doar pedagogi licențiați, calificați. Din 1976, numărul lor este în fiecare an de cîte 8 000. Dacă în 1949, în anul proclamării Republicii Democrată Germane, erau 65 000 de cadre didactice la catedră, în 1978 sînt 170 000. O treime din ei sînt tineri, avînd sub 30 ani.

Formarea și pregătirea lor sînt asigurate de șase universități, nouă universități pedagogice, două universități tehnice și un conservator, precum și 29 de institute pentru pregătirea învățătorilor care predau la clasele I—IV.

Miliarde pentru școală

Condițiile materiale pentru reluarea învățămîntului la sfîrșitul războiului sînt cunoscut: ca în toate țările cucerite de aparatul de război fascist erau doar clădiri devastate, ruine; cărți, caiete, material didactic — lipsă mare. Eu eram bucurat să am la dispoziție o baracă nevătămată și un număr de caiete oarecare.

Datorită ajutorului acordat de tovarășii sovietici situația s-a normalizat treptat. De exemplu, încă din vara lui 1945 se făcuseră lucrări premergătoare de către pedagogii antifasciști și editori pentru editarea manualelor școlare. Colaboratori, mijloace de tipărit, de transport, hîrtie se găsea foarte greu. Totuși au putut fi scoase pînă la finele anului 1945 deja 3 456 983 manuale școlare. Un adevărat record!

Odată cu dezvoltarea orînduirii sociale noi și condițiile materiale pentru învățămînt s-au îmbunătățit treptat. Au fost refăcute și clădite școli, s-a produs material didactic, tot mai multe cărți, caiete.

Cifrele sînt elocvente în acest sens: de la proclamarea Republicii Democrată Germane, în regiunea Brandenburg, au fost construite mai multe săli de clasă decît în tot secolul precedent! În anul 1949 statul punea la dispoziție mijloace pedagogice în valoare de 10 milioane mărci, în acest an, de 14 ori mai mult — 140 000 000 mărci.

Fiecare școală complet dotată de la oraș sau sat, dispune astăzi de mijloace pedagogice în valoare de 150 000 mărci.

Și încă o comparație: de decenii, prețurile manualelor școlare sînt aceleași — desi ele au fost perfecționate din punct de vedere al conținutului artistic și tehnologic. Prețul mediu al unui manual școlar este de 2,07 mărci. Părinții plătesc deci pentru 2 manuale același preț ca pentru un pachet de țigări de calitate medie (iar jumătate din manuale se distribuie gratuit).

Școala noastră —
preocuparea tuturor

De la proclamarea Republicii Democrată Germane educatoarii și învățătorii au devenit tot mai mult o preocupare socială generală. La început se mai întîmpla ca scopul, intențiile școlii noi să găsească la părinți anumite retineri, opoziție. Între timp situația s-a schimbat. În țara noastră sînt 2,5 milioane elevi. De educarea și pregătirea lor răspund nu doar pedagogii. Sînt sprijiniți de 680 000 reprezentanți ai părinților aleși de comitetele și organizația părinților.

4 567 acorduri de patronare din partea întreprinderilor cu școlile (aproximativ 75 la sută din toate școlile) asigură o influență crescîndă a clasei muncitoare asupra educației comuniste. Aproximativ 2/3 din elevii colaborează, lucrează în colective de muncă din afara școlii. Pot deci construi, cerceta, inventa și în același timp să-și descopere aptitudinile pentru știință și tehnică, pentru activitate creatoare. Există colective de muncă pe tîrîmul științelor naturii, tehnicii, cultural-artistice. Trebuie, de asemenea, menționat că 1,6 milioane elevi practică cu regularitate sportul în colective și cluburi sportive. Mulți dintre instructori nu sînt pedagogi ci muncitori, ingineri, artiști, ofițeri, cercetători, activiști de stat. Ei sînt ajutorul cel mai eficient al cadrelor didactice.

Vrem să prezentăm a 30-a aniversare ca un bilanț al socialismului pe pămîntul german. Este desigur un lucru deosebit. Dar în acest bilanț desigur, învățămîntul din Republica Democrată Germană, va ocupa un loc meritoriu. Cu ce ne mîndrim am cîntat să arăt în cadrul materialului întocmit: mai ales cu acele dovezi legate de experiența proprie în cei peste 30 de ani de activitate ca profesor.

Noi, cadrele didactice din R.D.G., sîntem conștiente de faptul că am putut urma această cale doar datorită sprijinului dezinteresat al prietenilor sovietici, datorită colaborării strînse cu toate țările socialiste prietene. Cele 2 239 de tratate de prietenie, școlile și prietenii dintre pionierii țării noastre cu partenerii lor din toate țările socialiste sînt o dovadă grăitoare a spiritului internaționalist al învățămîntului nostru. De aceea trebuie luată în considerație și dezvoltarea învățămîntului din țara noastră cînd spunem: „30 ani Republica Democrată Germană — este o mare victorie a marxism-leninismului”.

WOLFGANG KURTH
redactor șef la „Deutsche Lehrerzeitung”
Berlin

RESURSELE EDUCATIVE ALE DOCUMENTELOR ISTORICE

Dintre componentele tezaurului istoric al fiecărui popor se remarcă, prin complexitatea informațiilor transmise și prin puterea de sugestie, izvoarele sigilare. Specialiștii care au cercetat în profunzime impresiunile și matricele sigilare au subliniat faptul că „sigiliile sînt la fel de vechi ca și civilizația” (profesor Aurelian Sacerdoțeanu), ori au definit sigiliul ca fiind „izvorul istoric cel mai privilegiat” (Yves Metman, președintele Comitetului Internațional de Sigilografie).

Patrimoniul spiritual al poporului român cuprinde un număr impresionant de izvoare sfragistice (sigilare) ce ilustrează procesele sociale care s-au desfășurat de-a lungul anilor în teritoriile locuite de români. Deseori istoricii și cercetătorii din alte domenii au apelat, pentru explicarea unor fenomene sociale și ilustrarea unor momente semnificative ale istoriei patriei, la informațiile transmise de izvoarele sfragistice. Sînt semnificative în acest sens aprecierile făcute asupra compozițiilor heraldice din sigiliile domnitorilor Țării Românești și ai Moldovei dintre secolele XIV—XIX în care se reflectă, prin elementele incluse, menținerea atributului esențial al statului, autonomia internă. S-a demonstrat totodată faptul că emblema unor sigilii ce validează cîteva acte emise în cancelaria lui Mihai Vi-

teazul, în care s-au gravat, alături de stemele Țării Românești și Moldovei, doi lei reprezentînd „marca Daciei”, evidențiază concepția politică a ilustrului domnitor. În același context s-a remarcat importanța deosebită pe care a avut-o în formarea conștiinței de neam și dezvoltarea conștiinței naționale sigiliile cuprinzînd în imagine stema unită. În cadrul lecțiilor de istorie, pornind — spre exemplu — de la imaginea gravată pe suprafața sigiliilor ce validează actele emise de un domnitor se poate comenta politica internă a voievodului respectiv, se pot surprinde aspecte interesante ale relațiilor externe (concluzent însemnul ordinului balaurului din sigiliile lui Vlad Dracula). Laturile vieții economice dintr-o perioadă sau regiune pot fi comentate pe baza analizei reprezentărilor gravate în cîmpul unor sigilii cuprinzînd aspecte ale proceselor de producție (introducerea tracțiunii hidraulice, extragerea sării etc). Tehnologia de prelucrare a metalelor în unele ateliere, uneltele utilizate în diferite meșteșuguri, bogățiile naturale și ocupațiile locuitorilor își găsesc o largă reflecție în emblemele sigilare.

Reprezentarea gravată în unele sigilii reflectă direct sau indirect originea comună și continuitatea românilor pe aceste meleaguri, sugerează dragostea acestui neam de libertate, strădania

strămoșilor pentru apărarea gîdei strămoșești.

Sînt edificatoare în acest sens impresiunile sigilare ce validează actele emise de Tudor Vladimirescu, matricea sigilare aparținînd lui Nicolae Bălcescu înfățișînd lupoanca capitolină, sigiliile unor localități și instituții din Transilvania incluzînd un soldat român și diviza „Virtus romana rediviva”, cele ale unor centre urbane cuprinzînd două personaje feminine purtînd costume populare și steagurile țărilor surori (Focșani) sau imaginea zeiței Libertății (Pițești). Vestigiile sfragistice ce ni s-au păstrat de la societățile culturale naționale din secolul al XIX-lea și primele decenii ale secolului XX atestă în limbaj plastic dorința vie a poporului român de realizare a visului nutrit de secole întregi: **desăvîrșirea unității naționale.**

Analizate, ca manifestare de artă, sigiliile pot contribui la cunoașterea curentelor culturale autohtone și a influențelor externe ce s-au manifestat. Sigiliile sînt uneori singurele izvoare în care putem surprinde imaginea unor monumente arhitecturale, cele mai semnificative în oglindirea primilor pași ai artei portretistice românești.

Pe parcursul lecțiilor de istorie sau al vizionării unor expoziții în care s-au prezentat astfel de exponate tinerii vor înțelege că simbolul a constituit pentru români un mijloc de luptă pentru realizarea idealurilor naționale. Treptat se vor transmite tinerilor cunoștințe nece-

Un sigiliu, din secolul trecut, cu profunde semnificații istorice.

sare pentru interpretarea și descrierea însemnelor heraldice, create neconștient de societatea umană, se va trezi interesul pentru păstrarea izvoarelor.

Neîndoind că informațiile transmise de izvoarele sigilare, pe lângă faptul că îmbogățesc și fixează cunoștințele, contribuie la formarea de convingeri patriotice, simbolul dovedindu-se acum, ca întotdeauna, pilduitor pentru scopul propus.

Dr. MARIA DOGARU
Direcția generală a Arhivelor statului